



نوگره سهلمان

NugireseIman

سوپاس و پیزانین

سوپاسی وهزارهتی شههیدان و نهفالكراوهكانی حكومهتی ههریمی كوردستان دهكهن، بۆ گرتنه نهستوی لهچاپدانی شه ژمارهیهی رۆژنامهی نوگرهسهلمان، نمونهیان رۆبیت.

ستاق نوگرهسهلمان

بلاوكراوهیهکی سالانهی تاییهت به یادی كارهساتی ههلهبجه و نهفقال، ریکخراوی چاودیری کوردوساید / نووسینگهی باشووری کوردستان ده‌ریده‌کات ژماره (٦) ٢٠١٢/٣/١٦

چاودیری کوردوساید ریزلینان بۆ (٤٠) شایه‌تعالی که‌یسی ههلهبجه ده‌کات

له به‌رانبه‌ر گه‌یاندنی که‌یسی ههلهبجه و نهفقال به په‌رله‌مانی سوپاس

وهزارهتی شههیدان و نهفالكراوان سوپاس و پیزانینی چاودیری کوردوساید- جاک ده‌کات



له‌نامه‌یهکی فرمیدا وهزارهتی شههیدان و نهفالكراوهكانی ههریمی كوردستان سوپاس و پیزانینی خۆی بۆ ریکخراوی چاودیری کوردوساید - ناوه‌نده‌دا. چاك ده‌ربرپوه، سه‌بارهت به‌گه‌یاندنی له‌کۆتایی نامه‌که‌یدا، وهزارهتی دۆسیه‌ی ههلهبجه و نهفقال به په‌رله‌مانی سوپاس. له‌نامه‌ به‌رله‌مانی سوپاس و نهفالكراوهكانی ههریمی كوردستان، هه‌روه‌ها سوپاسی ریکخراوی که‌ ئاراسته‌ی ریکخراوی چاودیری کوردوساید - چاك كراوه و ئیمزای (صبح احمد) وه‌زیری شههیدانی له‌سه‌ره، وه‌زارهتی ناوبراو سوپاس و پیزانینی خۆی ئاراسته‌ی ریکخراوی کوردوساید کردوه، بۆ ئه‌وه‌وه‌لانه‌ی شایانی باسه، له‌ماوه‌ی رابردودا، که‌ بۆ به‌فرمی به‌جینۆساید ناساندنی كارهساته‌كانی ههلهبجه و نهفقال له‌ په‌رله‌مانی سوپاس داویتی، و ئه‌وه‌هه‌نگاوه‌ی به‌ئهریککی نیشتمانی په‌رۆز له‌ قه‌لم داوه و په‌رله‌مانی سوپاس داویتی، ئه‌نفال و دوا‌ی نزیکه‌ی دوو سال، هه‌وله‌كائمان كۆ بکه‌ینه‌وه بۆ ئه‌وه‌ وه‌لامیکیدا بۆ ریکخراوی پرسه‌ نیشتمانیه‌. هاوکات پلان و به‌نامه‌ی پوخت بۆ دابریژین بۆ گه‌یشتن به‌م‌نامه‌نجه دارپژین، و گشت تاوانه‌كانی جینۆسایدی گه‌لی كورد (کیمیابارنی هه‌له‌بجه‌دا پیاوه‌ کرا ناسین.

- ١٣. محمد فرج سعید
- ١٤. نهرمین کمال جلال
- ١٥. حیدر محمد عنایهت
- ١٦. صلاح‌الدین محمود مسته‌فا
- ١٧. سو‌هبیه سعید قادر
- ١٨. شعریه سعید حه‌مین
- ١٩. هۆشمه‌ند مورا
- ٢٠. عمر عنایهت
- ٢١. عبداللطیف مه‌ولود
- ٢٢. زه‌کریا ره‌حمان
- ٢٣. ئومید توفیق
- ٢٤. ئیسماعیل احمد حسین
- ٢٥. عبدالخالق حسن
- ٢٦. نه‌وشیروان حسن ریشید
- ٢٧. لقمان عبدالقادر محمد
- ٢٨. حه‌فرج حه‌شرف
- ٢٩. والی عبدالرحمن امین
- ٣٠. فاطمه‌ حه‌سه‌لج محمود
- ٣١. ستار حیدر عبدالکریم
- ٣٢. سامان صادق حه‌سه‌لج
- ٣٣. محمد قادر مراد خان
- ٣٤. گه‌لاویژ ئاده‌م کریم
- ٣٥. ئه‌له‌وه‌ عه‌لی
- ٣٦. حسن محمد فتاح
- ٣٧. عباس عبدالرزاق
- ٣٨. به‌هه‌ج ریاض به‌هه‌ج
- ٣٩. کۆمه‌له‌ی قوربانیا‌نی سه‌رده‌شت
- ٢٤. مین سالیادی تاوانی هه‌له‌بجه،
- چاودیری چاودیری کوردوساید،
- هه‌له‌ستیت به‌ سازدانی مه‌راسیمی
- ریزلینان بۆ (٤٠) شایه‌تعالی که‌یسی
- هه‌له‌بجه له‌ دادگایی بالایی تاوانه‌کانی عێراق.
- له‌وه‌راسیمه‌دا، که‌ په‌رله‌مانی سوپاس (٢٠١٢/٣/١٦) له‌ هۆلی مۆنۆمینی
- هه‌له‌بجه به‌ په‌رپوه‌ بچیت، تیدا مه‌دالیای
- ریزلینان به‌سه‌ر (٤٠) شایه‌تعالی
- که‌یسی هه‌له‌بجه له‌ دادگایی بالایی
- تاوانه‌کانی عێراق دابه‌ش ده‌کریت.
- ئه‌مه‌ی خواره‌وه‌ ناوی شایه‌تعاله‌کانی
- که‌یسی هه‌له‌بجه له‌ دادگایی بالایی
- تاوانه‌کانی عێراق:-
- ١. کامل عبدالقادر وه‌یس
- ٢. ئاراس عابد ئه‌کره‌م
- ٣. کویستان ئه‌کره‌م فه‌ره‌ج
- ٤. ئه‌نجام حه‌سه‌لج هه‌ژار
- ٥. هۆشیار عمر عبدالله
- ٦. فخره‌دین حاجی سه‌لیم
- ٧. نه‌زیف توفیق حه‌مه‌د
- ٨. ده‌رون نوری حه‌لی
- ٩. دلیر له‌تیف کریم
- ١٠. رۆشنا عمر حه‌سه‌لج
- ١١. حکمت فایق کریم
- ١٢. محمه‌د مسته‌فا

- که‌چینی
- مردوووه‌کان
- ئێستا زیندوون و
- زیندوووه‌کانیش
- مردوون
- قه‌ده‌ر شه‌هیدیکی
- تری گه‌راندوه‌وه
- بۆ ژیان
- بۆ باوه‌شی دایک
- بۆ نیشتمان

تاوانا حه‌مه‌ نووری



دهقی به یانامه‌ی ریڅخراوی چاودیری کوردوساید — چاک بو یادی (٢٤)مین سالیادی کیمیابارانی هه‌له‌بجه



که سوکاری شه هیدان، خه‌لکی سه‌ریه‌ری کوردستان له‌دریژه‌ی تاوانه یه‌ک له‌دوای یه‌که‌کانی پژییمی به‌عس به‌رام‌بهر به‌نه‌ته‌وه‌که‌مان، له‌سه‌ریژوی هۆقیانه شاری هه‌له‌بجه‌ی به‌جۆره‌ها چه‌کی کیمیاوی بۆردوومان کرد، به‌مه‌ش رقی و کینه‌ی شو‌قینینه‌ی به‌سه‌ر خه‌لکی بیتاوانی باژیره‌که‌دا خالی کرده‌وه.

ئاگامه‌کانی ئه‌و تاوانه نا‌مرۆقابه‌تیه لای هه‌مووان ئاشکرایه، بۆیه به‌پیوستی نازانین لیژده‌دا ئاماژه‌یان پییده‌ین.

ئه‌مۆ له‌کاتیگدا یادی ئه‌و تاوانه گه‌وره‌یه ده‌که‌ینه‌وه، کوردستانی باشوور (مه‌له‌ندی ئه‌و تاوانه) ئازاده و په‌گه‌زیه‌رستان و ئه‌نجامده‌رانی ئه‌و تاوانه په‌وانه‌ی زبڵدانی میژو کراون، هه‌له‌بجه‌ش به‌سه‌ر به‌ریزی و دور له‌تسرس و چه‌وساندنه‌وه ژبان به‌پێده‌کات و هه‌نگاو بۆ ژبانیکێ ئاسوده و خوشتر ده‌نیت.

هه‌ر به‌م بۆنه‌وه ئیمه له‌ریڅخراوی چاودیری کوردوساید — چاک، له‌کاتیگدا یادی ئه‌و ئازیزانه ده‌که‌ینه‌وه، که له‌و تاوانه بی‌وینده‌دا ژبانیان له‌ده‌ستدا، به‌لێن ده‌ده‌ین،

به‌هه‌موو توانامانه‌وه شانبه‌شانی که‌سوکاره‌کانیان تیی‌کشین بۆ هینانه‌دی ئه‌م داخواریانه: —
* تۆمه‌تبارانی که‌یسی هه‌له‌بجه به‌سزای په‌وای خۆیان بگه‌ن به‌تایبه‌ت، ئه‌نجامده‌رانی، وه‌ک تاریق په‌مه‌زان و سولتان هاشم و... هتد.

* دادگایی کردنی ئه‌و کۆمپانیایانه‌ی که‌سه‌ستیان هه‌بووه له‌فرۆشتنی چه‌کی کیمیاوی به‌ پژییم و ناچارکردنیان به‌قه‌ره‌بوکردنه‌وه‌ی مادی بۆ هه‌له‌بجه.
* به‌دۆکیومینت کردنی دۆسیه‌ی هه‌له‌بجه.

* به‌جینۆساید ناساندنی تاوانی هه‌له‌بجه له‌ریڅگی پشت به‌ستن به‌ بریاره‌کانی دادگا که‌تایبه‌ته‌به‌ تاوانه‌کانی کیمیابارانی هه‌له‌بجه‌وه.
* چاره‌سه‌ری خیرای بریندارانی کیمیاوی له‌خه‌سته‌خانه‌کانی ده‌ره‌وه‌ی کوردستان، به‌تایبه‌تی له‌ ئه‌ورپا.

* پاکنوس کردنی لیستی ناوی شه‌هیدان و بریندارانی ئه‌و تاوانه و مامه‌له‌کردنی دادپه‌روه‌رانه‌ له‌گه‌ڵ قوربانیانی کیمیابارانه‌که.

* دروست کردنی ناوه‌ندیکی ده‌رونی (خه‌سته‌خانه)، کۆمه‌لایه‌تی جۆراوجۆر بۆ برینداران و خه‌لکانی شاره‌که.

* جی‌به‌جی کردنی بریاره‌کانی دادگا تایبه‌ت به‌قه‌ره‌بوکردنه‌وه‌ی زیان لیکه‌وتوانی که‌یسی هه‌له‌بجه.

* هه‌ول‌دان بۆ ناساندنی رۆژی (٣/١٦) وه‌ک رۆژی قه‌ده‌غه‌کردنی به‌ره‌م هینان و به‌کارهینانی چه‌کی کیمیاوی له‌جیهاندا.

له‌کۆتایدا سه‌ری ریزو وه‌فا نه‌وی ده‌که‌ین بۆ شه‌هیدانی هه‌له‌بجه و سه‌رجه‌م شه‌هیدانی تاوانه‌کانی کۆمه‌لگۆژی که‌له‌که‌مان.

پیکراوی چاودیری کوردوساید — چاک
٢٠١٢/٣/١٦

داوا ده‌کریت ژبانی عومه‌ری خاوه‌ر بکریته‌ فیلمیکی سینه‌مایی

له‌نامه‌یه‌کیدای بۆ وزاره‌تی کاروباری شه‌هیدان و ئه‌نفالکراوان و وزاره‌تی رۆشنیبری هه‌ریمی کوردستان، عه‌لی مه‌حمود چالاکوانی بواری جینۆساید و دامه‌زرینه‌ری ریڅخراوی چاودیری کوردوساید، داوا ده‌کات ژبانی عومه‌ری خاوه‌ر بکریته‌ فیلمیکی سینه‌مایی و ئه‌م فیلمه‌ی وێپای ئه‌وه‌ی تاوانی هه‌له‌بجه به‌ زیندوویی ده‌که‌یه‌نیته‌ جیهان، هاوکات میژوی سیاسی و باری کۆمه‌لایه‌تی و رۆشنیبری و ئه‌نفالکراوانی نیشتمانه‌که‌شمان له‌چهند ده‌یه‌دا به‌ جیهان ده‌ناسینیت. ئه‌مه‌ش ده‌قی نامه‌که‌یه...
بۆ به‌پێزان:
 وزاره‌تی کاروباری شه‌هیدان و ئه‌نفالکراوان
 وزاره‌تی رۆشنیبری هه‌ریمی کوردستان
 بابته: ژباننامه‌ی عومه‌ر خاوه‌ر بکریته‌ به‌ فیلمیکی سینه‌مایی

بۆ ئه‌وه‌ی روحی تاوانی هه‌له‌بجه و سه‌رجه‌م که‌یسه‌کانی دیکه‌ی جینۆساید زیاتر گوزارشتی لیکریته‌ و به‌شێوه‌ی کاریگه‌رتر به‌ جیهان بناسریت، پێشنیاری ئه‌وه‌ ده‌که‌م له‌ ریڅگی ده‌کردنی فیلمیک له‌سه‌ر ژبانی عومه‌ر خاوه‌ر له‌ه‌داک بوونه‌وه تا گه‌یشتن به‌و حاله‌تی بووه به‌هیمای گه‌لیکی قوربانیده‌ر.
ئه‌م فیلمه‌ی وێپای ئه‌وه‌ی تاوانی هه‌له‌بجه به‌ زیندوویی ده‌که‌یه‌نیته‌

جیهان، هاوکات میژوی سیاسی و باری کۆمه‌لایه‌تی و رۆشنیبری و ئه‌نفالکراوانی نیشتمانه‌که‌شمان له‌چهند ده‌یه‌دا به‌ جیهان ده‌ناسینیت.
عەلی مەحمود مەحمەد
وینە‌یه‌ک بۆ:
کۆمه‌له‌ی قوربانیانی چه‌کی کیمیاوی هه‌له‌بجه
فدراسیۆنی ریڅخراوه‌کانی دژ به‌ جینۆساید له‌ کوردستان

ریڤه‌سمیک بۆ سالیادی کاره‌ساتی هه‌له‌بجه له‌له‌ندن به‌ریڤه‌ده‌چیت



له‌سه‌سالیادی کاره‌ساتی کیمیابارانکردنی شاری هه‌له‌بجه‌دا، کاتژمێر (٦)ی ئیواره‌ی رۆژی (٣/١٦) له‌هۆلی (ترافل گارسکوین) له‌شاری له‌ندن پایته‌ختی ولاتی به‌ریتانیا ریڤه‌سمیک به‌ریڤه‌ ده‌چیت. له‌بانگه‌وازیگدا که‌ وینه‌یه‌کی بۆ ساینی (سه‌بی) نێردراوه، به‌ناوی کۆمه‌لگای کوردیه‌وه له‌له‌ندن بانگه‌وازی سه‌رجه‌م ریڅخراو و لایه‌ن و که‌سایه‌تی و هه‌لسپوراه‌کانی مافی مرۆقه‌ له‌ولاته به‌گشتی و له‌له‌ندن

به‌کۆریکی شیعری له‌که‌رکوک یادی هه‌له‌بجه ده‌کریته‌وه

بۆ به‌رزگرتنی سالیادی کاره‌ساتی هه‌له‌بجه، لقی که‌رکوک ریڅخراوی چاودیری کوردوساید - چاک، ئیواره کۆریکی شیعرخویندنه‌وه له‌هۆلی کۆمه‌له‌ی روناکبیری و کۆمه‌لایه‌تی که‌رکوک بۆ کۆمه‌لێک شاعیری شاره‌که ساز ده‌کات. له‌و ئیواره کۆره‌ شیعرییه‌دا، که‌ کاتژمێر (٣)ی پاش نیوه‌پۆی رۆژی شه‌مه (٣/١٧) به‌ریڤه‌ده‌چیت، هه‌ر یه‌که له‌شاعیران (مه‌هدی زریان، له‌تیف فاتیح، سه‌ردار جاف، روزار ئه‌حمه‌د، ستار ئه‌حمه‌د، لاره زه‌نگنه، سه‌راب) چه‌ندین پارچه‌ شیعرخویندنه‌وه.

کیمیااران کراوان... قوربانییه‌کانی نه‌وه‌ی دووه‌م

سه‌رتوسه‌ر

ره‌نگه به‌لای گه‌لیک له‌و که‌سانه‌ی که‌ ته‌نها راگۆزه‌رانه‌ ده‌رواننه‌ هه‌له‌بجه و هه‌له‌بجه‌یه‌کان، کیمیااران بووبیته‌ میژوو و ته‌نها له‌نیۆ په‌روای قوتابخانه و په‌رتوکی میژووی مندالاندا، سالی جاره‌ک باسی لیوه ده‌کریته‌ دروسته‌وه‌شاندنی چه‌کی کیمیاوی بوو به‌ میژوو وه‌لی به‌رکه‌وتوانی هه‌تا ئیستا ئازاره‌کانی ده‌چیزن و روژانه به‌ ئازاره‌ جه‌سته‌یی و ده‌رونیه‌کانیه‌وه ده‌لێنه‌وه، ده‌خوایم بلێم ته‌نانه‌ت ئازاره‌ جه‌سته‌یه‌کانی ئه‌و خه‌لکه‌ش ده‌کری خودی دگه‌ل رابه‌ینری و تا ئه‌وی رۆژه‌ی یه‌که‌گیانیا به‌ خاک ده‌سپێن ته‌حه‌مولی بگه‌ن به‌لام ئازاره‌ ده‌رونیه‌کانی ئه‌و خه‌لکه‌ به‌خۆی کاره‌ساتیکه‌ روژانه له‌ ناخی ئه‌و خه‌لکه‌ ده‌خواته‌وه و هه‌تا له‌ ژباندا بن زۆر تر ئازار یان ده‌دات. نایه‌کسانی له‌ ئیمتیاروو جودا کردن و خزم خزمینه‌ له‌ناوو حکومه‌ت و ته‌نانه‌ت هه‌ندی گاڤ ریڅخراوه‌ تایبه‌ته‌کانی ئه‌و بواره‌شدا حه‌لقه‌یه‌کی نه‌پساوه‌ی کیمیااران کردنه‌و روژانه‌ تاکه‌کان ده‌خواته‌وه به‌رده‌م هه‌مان کاره‌ساتی رووداوه‌کان رۆژی ٣/١٦ ئه‌وی به‌رچاو ده‌که‌ویت ئه‌وه‌یه‌ که‌ زۆریه‌ی ئه‌وانه‌ی که‌ دورن له‌ ده‌سه‌لاته‌وه یا به‌شێوه‌یه‌که‌ له‌شێوه‌کان له‌لایه‌ن که‌سانیکێ تایبه‌تی حکومی یا ریڅخراوه‌یی پشت گه‌ری ناگرین پشت گۆی خراون ته‌نانه‌ت گه‌وره‌و بچوکی ئه‌و برینانه‌ی به‌ جه‌سته‌کانه‌وه‌ن و شوینه‌واری ئه‌و چه‌کانه‌ی له‌سه‌ر ساغله‌می تاک به‌جی هیلراون پێوه‌ر نین له‌ سه‌ر چاره‌سه‌رکردنی یا په‌له‌کردن له‌ چاره‌سه‌رکردندا هیندیه‌ی ناسین و په‌یوه‌ندییه‌ تایبه‌تیه‌کان رۆل له‌ ناردنه‌ ده‌ره‌وه‌ی به‌رکه‌وتوان بۆ ده‌ره‌وه‌ی ولات ده‌بینن. ئه‌وه‌ی جیگه‌ی داخه له‌ ناردنه‌ده‌ره‌وه‌ی به‌ر که‌وتوه‌کاندا ته‌نها ئه‌و نیه‌ که‌ ولاتیکی وه‌ک ئیتر بۆ چاره‌سه‌رکردنی کاره‌ساتیکێ به‌م حه‌جمه‌ وه‌ک عیاده‌یه‌کی لاکۆلان وایه‌ و به‌هیچ شێوه‌یه‌که‌ دیکۆمینت ناگریت و تا ئیستا لیژنه‌یه‌کی ته‌ندروستی نیه‌ له‌ کوردوستاندا که‌ ده‌ست نیشانی ئه‌و که‌سانه‌ ده‌کات که‌ به‌پراستی پێویستیان به‌ چاره‌سه‌رکردنه‌و شوین و ولاتی جاره‌سه‌رکردنی دیاری بکات. گه‌رفته‌که‌ ئه‌وه‌یه‌ که‌ ره‌وه‌ته‌ ده‌ست که‌سانی نه‌شاره‌زا و به‌ شێوه‌ی میزاجی له‌ هه‌ندی‌دا حاله‌تدا ده‌ست نیشان ده‌کری.

یه‌کێکی دیکه له‌و کاره‌ساته‌ مه‌زنانه‌ی که‌ هه‌تا ئیستا که‌س باسی لیوه نه‌کردوه‌ ده‌ست نیشان کردنی ئیترانه‌ وه‌ک ولاتی جاره‌سه‌رکه‌ر وه‌ک له‌سه‌ره‌وه‌ ئاماژه‌م پێداوه... پرسیاری مه‌زن ئه‌وه‌یه‌ بۆچی ئیتران له‌ کاتیگدا چه‌ندین ولاتی پێشکه‌وتوله‌ جیهاندا هه‌ن که‌ ئیتران به‌ تۆزی قوله‌ قاچیشاندا ناگات؟؟ به‌ش به‌حالی خۆم هیندیه‌ی که‌ به‌دواداچوونم بۆ ئه‌و بابته‌ کردوه‌ پێم وایه‌ له‌ دوو حاله‌ت به‌ده‌ر نییه‌ یه‌که‌میان ته‌نها بۆ چاوبه‌ست کردنه‌ و بۆ ئه‌وه‌یه‌ حکومه‌ت و خۆی نیشان بدات که‌ به‌پراستی به‌ته‌نگی به‌رکه‌وتوه‌کانه‌وه‌ دیت و خه‌میان ده‌خوات و دیاره به‌ که‌مترین مه‌سره‌ف ده‌یه‌ویت زۆر ترین ده‌سکه‌وت به‌ ده‌ست به‌یینی. حاله‌تی دووه‌میان جۆریکه‌ له‌ توجاره‌ت کردن به‌ مرۆقه‌وه‌ مه‌خابن که‌هیچ که‌متر نیه‌ له‌ کاری مافیاکان، له‌ هه‌ندی‌دا حاله‌تدا ده‌رکه‌وتوه‌ که‌ ته‌نانه‌ت هه‌ندی‌ جیگا که‌ به‌رکه‌وتوانی بۆ نێردراون هیچ تایبه‌ته‌ندیه‌تیکێ چاره‌ککردنی چه‌کی کیمیاوی پێوه‌ نیه‌ ته‌نانه‌ت له‌ خودی ئیترانیدا به‌دووی شوینی که‌م مه‌سره‌ف ده‌گه‌رین به‌شیک له‌و خه‌رجیانه‌ لانه‌درینه‌ لاره... دیاره ئه‌وه‌ش ده‌رئه‌نجامی ئه‌و بۆی به‌رنامه‌یه‌یه‌ که‌ حکومه‌ت بۆ چاره‌سه‌رکردنی به‌رکه‌وتوانی کیمیاوی بۆقازانجی خه‌لکیکی مشه‌خور به‌ مه‌به‌ست یا بۆ مه‌به‌ست پێره‌وی لیوه‌ ده‌کات. به‌تایبه‌ت که‌ پاره‌که‌ نادریته‌ ده‌ست خۆیان و حکومه‌ت به‌ خۆی پاره‌که‌ ئه‌دات به‌ حه‌قی چاره‌سه‌رکردندا... ئه‌مه‌ به‌ده‌ر له‌وی که‌ هوشیاری لای ئه‌و خه‌لکه‌کانه‌ی که‌ ئه‌نێردرین بۆ چاره‌سه‌رکردن بای ئه‌وه‌ نییه‌ که‌ بتوانن سوود له‌وه‌ی له‌به‌رده‌ستدا ببینن یا ئه‌وتا به‌ته‌واوه‌تی شاره‌زایی ئه‌و نین که‌ بتوانن باشترین خه‌ستی و عیاده‌کانی ئه‌و ولاته‌ به‌بۆ گۆیدانه‌ تێچووی ده‌ست نیشان بگه‌ن و له‌وی چاره‌سه‌رکه‌ر بگرن... دروست ئه‌وه‌ی ئیستا له‌ هه‌له‌بجه و له‌لای به‌رکه‌وتوانی چه‌کی کیمیاوی ده‌گۆزه‌ری حاله‌تیکه‌ سه‌ر له‌به‌ری پێویستی به‌ پێدا چوونه‌وه‌ هه‌یه‌ و ده‌بیت به‌شێوه‌یه‌که‌ ریک بخه‌یته‌وه‌ که‌ هه‌م له‌ به‌رژه‌وه‌ندی به‌رکه‌وتوان بیت و هه‌میش کاری دیکۆمینت کاری چاره‌سه‌رکراوان بکریته‌ چه‌شنی که‌ بکریته‌ له‌ دوا رۆژدا سوودی ته‌واوی لیوه‌ر بگه‌ری.

به لڱه نامه كانى دۇسيه‌ي هه له بجه له پەرله مانى سويسرا

پاش ئەوه‌ي له (١١)ى ئازارى (٢٠١٠)، به‌شى پەيوه‌نديه‌ بيانبه‌كانى رېكخراوى چاودێرى كوردۆسايد ـ چاك، دۆسيه‌يه‌كى ئاماده‌كراوى هاوپېچ به‌ ده‌يان به‌لڱه‌نامه و نۆكيۆمىنتى گرنڭ، سه‌باره‌ت به‌ ناساندنى كاره‌ساته‌كانى هه‌له‌بجه و ئه‌نفال به‌ ژينۆسايد ئاراسته‌ي پەرله‌مانى سويسرا كرد، له (٢١) ئۆكتۆبه‌رى هه‌مان سالدا كۆمسيۆنى كاروبارى دهره‌وى ئه‌نجومه‌نى پـيران (كانتۆنه‌كان)، به‌ ته‌واوى ده‌نگ برياريدا كار بۆ پشتگرييه‌كه‌ نه‌كات (په‌سه‌ندى نه‌كات) و ده‌نگدانه‌كه‌ي به‌رزكردۆته‌وه‌ بۆ دانىشتنى گشتى (ئه‌نجومه‌نى گشتى) بۆ ده‌نگدان له‌سه‌رى، و له‌ هه‌لسه‌ندگاندانيدا كۆمسيۆنى ناوبراو ده‌لّيت "به‌پېى بۆچوون و پاى كۆمسيۆن وايدهبينن، كه‌ ناساندنى كۆمه‌لكوژى هه‌له‌بجه، يان كاره‌ساته‌كه‌ي ترى هاوشپۆه‌ي ئه‌م (مه‌به‌ست لىئى ئه‌نفاله) به‌ ژينۆسايد، ده‌چنه‌ خانه‌ي بوارى كاره‌كانى دادوه‌رييه‌وه، به‌م هۆيه‌وه بريارى پشتگيرى كردن لئيان ده‌چيئته‌ چوارچيۆه‌ي شتتېكى سياسىيه‌وه. بۆيه‌ كۆمسيۆن برياريدا، كار بۆ پشتگرييه‌كه‌ نه‌كات (به‌دواداچونى بۆ نه‌كات). به‌لام ئه‌مه‌ به‌ هېچ جوړيڭ ماناى ئه‌وه‌ نيه‌، كه‌ ئه‌و كۆمه‌لكوژى و كاره‌ساته‌ تراژيديه‌ي له‌ هه‌له‌بجه‌دا پياده‌ كرا ناسين."

ده‌سپېشكهرىبه‌ك كارى په‌سه‌ندى بۆ بكرّيّت. رۆژى (٢٢/١٢/٢٠١١) ئه‌نجومه‌نى نيشتمانى سويسرا (پەرله‌مان)، له‌ دانىشتنى سيانزه‌هه‌مىنى گشتى خۆيدا به‌ پېى راپۆرتى ژماره (APK-SR ٢١،١٠،١٠) گفتوگۆى ته‌واوى له‌ سه‌ر نامه‌كانى كۆمسيۆنه‌كان كرد و خستيانه‌ ده‌نگدانه‌وه، له‌ ئه‌نجامدا (٥١) ده‌نگ به‌ به‌ئى و (١٠٦) ده‌نگ به‌ نه‌خيز ده‌نگياندا.

سكرتارىه‌تى پەرله‌مانى سويسرا له‌ نامه‌يه‌كى ره‌سمى خۆيدا، رۆژى (٩/١٢/٢٠١٢)، به‌ ژماره (١٠،٢٠٢٧)، كه‌ ئيمزاي (خريستوف له‌نتس) سه‌رۆكى پەرله‌مانى سويسراى له‌سه‌ره، بۆ (هيوئا ناسيخ) به‌رپرسى به‌شى پەيوه‌نديه‌ بيانبه‌كانى ئه‌و رېكخراوه‌يان ناردوه‌وه، و ئه‌نجامه‌ي ده‌نگدانه‌كه‌يان پى راگه‌ياندوه‌وه. له‌ نامه‌كه‌شدا كه‌ پېنج لاپه‌ره‌يه، هاتوه، كه‌ "ده‌نگدان به‌ نه‌خيز له‌سه‌ر راپرسیيه‌كه، ماناى ئينكاركردن يان نه‌ناساندنى ئه‌و تاوانه‌ به‌ ژينۆسايد ناگه‌يه‌نيت، به‌لكو ته‌نھا مه‌به‌ست لىئى ئه‌وه‌يه، كه‌ ئه‌و دۆسيه‌يه‌ بابه‌تتېكى قه‌زاييه‌ و پيۆسته‌ پيش ده‌نگدان له‌سه‌رى له‌ لاين داڭايه‌كى نيوده‌وله‌تى يان ئه‌م ولاته‌وه (سويسرا) به‌ فه‌رمى ئه‌و تاوانانه‌ بناسريّت."

ده‌قى وه‌لامه‌كه‌ى سكرتارىه‌تى پەرله‌مانى سويسرا و كۆمسيۆنه‌كان به‌ وه‌رگيڤدراوى بخوينته‌وه.

سه‌رۆكايه‌تى گشتى پەرله‌مان بۆ / چاودێرى كوردۆسايد (چاك)/ به‌ريژ هيوئا ناسيخ

بابه‌ت: پشتگيرى سه‌باره‌ت به‌ كاره‌ساته‌ ترسناكه‌كانى به‌ سه‌ر گه‌لى كورد هاتوه

زۆر به‌ريژ هيوئا ناسيخ به‌ريژتان له (١١)ى ئادارى (٢٠١٠)، دۆسيه‌ي داواكارى پشتگيريتان بۆ ئه‌نجومه‌نى نيشتمانى فيدرالى سويسرا نارد بوو، ئه‌مه‌ له‌لايه‌ن كۆمسيۆنى دهره‌وى هه‌ر يه‌ك له‌ ئه‌نجومه‌نى پيران (كانتۆنه‌كان) و ئه‌نجومه‌نى نيشتمانى لىكۆلئينه‌وه‌ي لىكرا، پاشان به‌ مه‌به‌ستى به‌دواداچون و كاركردن تئيدا بۆ هه‌ردوو ئه‌نجومه‌نى پيران (ئه‌نجومه‌نى كانتۆنه‌كان) و ئه‌نجومه‌نى نيشتمانى نيردرا.

هه‌ردوو ئه‌نجومه‌ن (پەرله‌مان) له‌ رېكه‌وتى (١٦)ى ديسه‌مه‌به‌رى (٢٠١٠)وه‌ تا (٢٣)ى ديسه‌مه‌به‌رى (٢٠١١)، ماوه‌يان بوو و برياريان له‌سه‌ردا، كه‌ سه‌رنجى خۆيان بۆ پشتگرييه‌كه‌ راكيشن، به‌لام كارى ترى بۆ نه‌كەن.

درژه‌ي برياره‌كه‌ش ده‌توانن هاوپېچ له‌گه‌لّ ئه‌م نامه‌يه‌دا ببينن، كه‌ له‌ لايه‌ن هه‌ردوو كۆمسيۆنى دهره‌وه‌ ده‌رچوه‌ و له‌ بلاوكراوه‌ي فه‌رمى پەرله‌مانه‌وه‌ وه‌رگيراهه‌.

له‌گه‌لّ ريزدا

خريستوف له‌نتس

كوپبه‌ك بۆ:--

– سكرتارىه‌تى كۆمسيۆنه‌كان بۆ كاروبارى ياسايى

– سكرتارىه‌تى ناوه‌ندى كاروبارى پەرله‌مان

ئه‌نجومه‌نى پيران (كانتۆنه‌كان) دانىشتنى رېكه‌وتى (١٦/١٢/٢٠١١) بابه‌ت: پشتگيرى له‌ چاودێرى كوردۆسايد (چاك) له‌ سويسرا سه‌باره‌ت به‌ كاره‌ساته‌ ترسناكه‌كانى به‌سه‌ر گه‌لى كورددا هاتوه‌وه

نامه‌ي كۆمسيۆنى كاروبارى دهره‌وه‌ له (٢١)ى ئۆكتۆبه‌رى (٢٠١٠) كۆميسۆنى كاروبارى دهره‌وه‌ي ئه‌نجومه‌نى پيران له‌ دانىشتنى رۆژانى (٢٠ و ٢١)ى ئۆكتۆبه‌رى (٢٠١٠)دا، له‌ باره‌ي نامه‌ي داواكارى پشتگيرى، كه‌ له‌ لاين چاودێرى كوردۆسايد (چاك)وه‌ به‌رزكرابووه‌، لىكۆلئينه‌وه‌ي كرد.

نامه‌كه‌ داوا له‌ ئه‌نجومه‌نى گشتى (پەرله‌مانى سويسرا) ده‌كات كه‌ كۆمه‌لكوژى هه‌له‌بجه‌ به‌ ژينۆسايد بناسيئيت. داواكارى كۆمسيۆن كۆميسۆن به‌ ته‌واوى ده‌نگ برياريدا، كه‌ كار بۆ پشتگرييه‌كه‌ نه‌كات (په‌سه‌ندى نه‌كات).

سه‌رۆكى كۆمسيۆن ئۆگيئ داڤيد

ناوه‌رۆكى نامه‌كه‌:--

١- ناوه‌رۆكى پشتگرييه‌كه‌

پشتگرييه‌كه‌ داوا له‌ پەرله‌مان ده‌كات، كه‌ كۆمه‌لكوژى هه‌له‌بجه‌ به‌ ژينۆسايد بناسيئيت.

٢- هه‌لسه‌ندگاندنى كۆمسيۆن به‌پېى بۆچوون و پاى كۆمسيۆن وايدهبينن، كه‌ ناساندنى كۆمه‌لكوژى هه‌له‌بجه، يان كاره‌ساته‌كه‌ي ترى هاوشپۆه‌ي ئه‌م به‌ ژينۆسايد، ده‌چنه‌ خانه‌ي بـوارى كاره‌كانى دادوه‌رييه‌وه، به‌م هۆيه‌وه‌ بريارى پشتگيرى كردن لئيان ده‌چيئته‌ چوارچيۆه‌ي شتتېكى سياسىيه‌وه.

بۆيه‌ كۆمسيۆن برياريدا، كار بۆ پشتگرييه‌كه‌ نه‌كات (به‌دواداچونى بۆ نه‌كات). به‌لام ئه‌مه‌ به‌ هېچ جوړيڭ ماناى ئه‌وه‌ نيه‌، كه‌ ئه‌و كۆمه‌لكوژى و كاره‌ساته‌ تراژيديه‌ي له‌ هه‌له‌بجه‌دا پياده‌ كرا ناسين. ئه‌نجومه‌نى نيشتمانى (پەرله‌مان) رېكه‌وتى (٢٣/١٢/٢٠١١)

بابه‌ت: پشتگيرى له‌ چاودێرى كوردۆسايد (چاك) له‌ سويسرا سه‌باره‌ت به‌ كاره‌ساته‌ ترسناكه‌كانى به‌سه‌ر گه‌لى كورددا هاتوه

نامه‌ي كۆمسيۆنى كاروبارى دهره‌وه‌ له (٢١)ى ئۆكتۆبه‌رى (٢٠١١).

كۆمسيۆنى كاروبارى دهره‌وه‌ي پەرله‌مان له‌ دانىشتنى رۆژى (٢١) ئۆكتۆبه‌ر و (١)ى ئۆفه‌مبه‌رى (٢٠١١)دا، سه‌باره‌ت به‌ نامه‌ي داواكارى پشتگيرى رېكه‌وتى (١١)ى ئادارى (٢٠١٠)ى چاودێرى كوردۆسايد، گفتوگۆى كرد. نامه‌كه‌ داواكاره‌ له‌ ئه‌نجومه‌نى گشتى، كه‌ كۆمه‌لكوژى هه‌له‌بجه‌ به‌ ژينۆسايد بناسيئيت.

داواكارى كۆمسيۆن كۆميسۆن به‌زۆرينه‌ي (١٢) ده‌نگ به‌رامبه‌ر (٦) ده‌نگ و بيده‌نگى (٢) كه‌س، برياريدا به‌دواداچونى بۆ نه‌كات (په‌سه‌ندى نه‌كات).

كه‌مینه‌ي كۆمسيۆن، كه‌ به‌ به‌ئى ده‌نگياندا، بریتين له‌ به‌ريژان (فيسله‌ر، هانس يوڤرگ فير، گرۆس، يوهان كالامى، لانگ، ريئفالد) رايان وابوو، كه‌ پشتگرييه‌كه‌ بگه‌ريئريئته‌وه‌ بۆ كۆمسيۆن و به‌ راپرسى، يان هه‌لسه‌نگاندنئېكى په‌سه‌ند كارى له‌سه‌ر بکه‌ن.

سه‌رۆكى كۆمسيۆن كريستا مارڭفالدهر

ناوه‌رۆكى نامه‌كه‌:--

١- ناوه‌رۆكى پشتگرييه‌كه‌

پشتگرييه‌كه‌ داوا له‌ پەرله‌مان ده‌كات، كه‌ كۆمه‌لكوژى هه‌له‌بجه‌ به‌ ژينۆسايد بناسيئيت.

٢- هه‌لسه‌ندگاندنى كۆمسيۆن به‌پېى بۆچوون و پاى زۆرينه‌ي ئه‌ندامانى كۆمسيۆن وايدهبينن، كه‌ كۆمه‌لكوژى هه‌له‌بجه‌ به‌ ژينۆسايد ناسراوه، ئه‌وانه‌شى تاوانبار بوونه‌ به‌و تاوانه‌ هه‌موو له‌به‌رده‌م داڭاي تايه‌تى عئراقيدا سزايان به‌سه‌ردا سه‌پيئزناوه (حوكميان له‌سه‌ر دراوه). ئه‌مه‌ش واتا مه‌به‌ستى داواكارى پشتگرييه‌كه‌ هاتوه‌ته‌ دى، ئـئيتـر پيۆيست ناكات، به‌دواداچونى بۆ بكرّيّت و په‌سه‌ند بكرّيّت.

كه‌مینه‌ي كۆمسيۆن واى ده‌بينن، با كۆمه‌لكوژى هه‌له‌بجه‌ له‌ ئىستادا به‌ ژينۆسايديش ناسيئرابيئت، به‌لام ئه‌مه‌ هېچ ريگه‌ر نيه‌ له‌به‌رده‌م ئه‌وه‌ي، له‌سه‌ر بنچينه‌ي نامه‌يه‌ك يان داواكاريه‌ك، ئه‌نجومه‌نى وه‌زيرانى ئيمه‌ش بيئت ئه‌مه‌ په‌سه‌ند بكات.

(ئه‌نجومه‌نى نيشتمانى) پەرله‌مان دانىشتنى رېكه‌وتى (٢٣/١٢/٢٠١١)

بابه‌ت: پشتگيرى له‌ چاودێرى كوردۆسايد (چاك) له‌ سويسرا سه‌باره‌ت به‌ كاره‌ساته‌ ترسناكه‌كانى به‌سه‌ر گه‌لى كورددا هاتوه‌وه

نامه‌ي كۆمسيۆنى كاروبارى دهره‌وه‌ي پەرله‌مان (٢١/١٠/٢٠١٠) نامه‌ي ئه‌نجومه‌نى پيران (كانتۆنه‌كان) (١٦/١٢/٢٠١٠) نامه‌ي كۆمسيۆنى كاروبارى دهره‌وه‌ي پەرله‌مان (٣١/١٠/٢٠١١) پەرله‌مان رېكه‌وتى (٢٣/١٢/٢٠١١)

داواكارى زۆرينه‌ي كۆمسيۆن: كارى بۆ نه‌كرّيّت (په‌سه‌ند نه‌كرّيّت) كه‌مینه‌ي كۆمسيۆن به‌ريژان (فيسله‌ر، هانس يوڤرگ فير، گرۆس، يوهان كالامى، لانگ، ريئفالد): داواكاييه‌كه‌ بگه‌ريئريئته‌وه‌ بۆ كۆمسيۆن و به‌ ده‌سپېشكهرىبه‌ك كارى په‌سه‌ندى بۆ بكرّيّت

ده‌نگدانى پەرله‌مانتاران پشتگيرى له‌ داواكايى زۆرينه (١٠٦) ده‌نگ پشتگيرى له‌ داواكارى كه‌مینه (٥١) ده‌نگ ئه‌نجومه‌نى نيشتمانى (پەرله‌مان) پرۆتوكۆلى ده‌نگدان (٢٧،٢٠٢٧) دژ به‌ كاره‌ساته‌ ترسناكه‌كانى به‌سه‌ر گه‌لى كورد هاتوه‌

<div> <div> Parlamentsdienste</div> <div> Services du Parlement</div> <div> Servizi del Parlamento</div> <div> Servetschs dal parlament</div> <div> پەڤ</div> <div> </div> </div> <p>Der Generalsekretär CH-3003 Bern Tel. 031 322 97 01 Fax 031 322 78 04</p>	<p>Kurdocide Watch (CHAK) Herr Naseh Hiwa Auwiesenstrasse 15 8406 Winterthur</p> <p>9. Januar 2012</p>
10.2027 s Petition. Gegen Gräueltaten am kurdischen Volk.	
<p>Sehr geehrte Herr Naseh Hiwa</p> <p>Sie haben den eidgenössischen Räten am 11. März 2010 Ihre oben erwähnte Petition eingereicht. Diese wurde von den Aussenpolitischen Kommission beider Räte vorgeprüft und anschliessend im Nationalrat und im Ständerat behandelt.</p> <p>Der Stände- wie auch der Nationalrat haben am 16. Dezember 2010 bzw. am 23. Dezember 2011 beschlossen, von der Petition Kenntnis zu nehmen, ihr aber keine Folge zu geben.</p> <p>Die Details können Sie den beiliegenden Berichten der beiden Aussenpolitischen Kommissionen und Auszügen aus dem Amtlichen Bulletin des Nationalrates und des Ständerates entnehmen.</p> <p>Mit freundlichen Grüssen</p> <p> Christoph Lanz</p> <p>Beilagen erwähnt</p> <p>Kopie z.K. an: - Sekretariat der Kommissionen für Rechtsfragen</p>	

<div> <div> Parlamentsdienste</div> <div> Services du Parlement</div> <div> Servizi del Parlamento</div> <div> Servetschs dal parlament</div> <div> پەڤ</div> <div> </div> </div> <p>1 Inhalt der Petition Die Petitionäre fordern von dem Parlament die Anerkennung des Massakers von Halabja als Völkermord.</p> <p>2 Erwägungen der Kommission Nach Auffassung der Kommission gehört die Anerkennung als Völkermord des Massakers von Halabja - oder jeglicher anderen Tragödie dieser Art - in die Entscheidkompetenz einer gerichtlichen Instanz. Aus diesem Grund dürfte eine politische Unterstützung sich nur geringfügig auf die Erreichung des von den Petitionären angestrebten Ziels auswirken. Die Kommission hat deshalb beschlossen, der Petition keine Folge zu geben, möchte damit aber keineswegs zu verstehen geben, dass sie die Tragik und das Ausmass des in Halabja verübten Massakers nicht anerkennt.</p> <p>10.2027 - Bulletin officiel - Conseil des Etats - 16.12.10-08h15</p> <p>Page 1 sur 1</p> <p>Ständerat - Wintersession 2010 - Dreizehnte Sitzung - 16.12.10-08h15 Conseil des Etats - Session d'hiver 2010 - Treizième séance - 16.12.10-08h15</p> <p>affaire précédente → affaire suivante →</p> <p>10.2027</p> <p>Petition Kurdocide Watch in der Schweiz. Gegen Gräueltaten am kurdischen Volk Pétition Kurdocide Watch in der Schweiz. Non aux atrocités contre le peuple kurde</p> <p>Bericht APK-SR 21.10.10 Rapport CPE-CE 21.10.10 Ständerat/Conseil des Etats 16.12.10</p> <p><i>Der Petition wird keine Folge gegeben Il n'est pas donné suite à la pétition</i></p> <p>→ Remonter</p>	
--	--

<p>10.2027 - Bulletin officiel - Conseil national - 23.12.11-08h00 - Séance en cours</p> <p>Page 1 sur 1</p> <p>Nationalrat - Wintersession 2011 - Dreizehnte Sitzung - 23.12.11-08h00 Conseil national - Session d'hiver 2011 - Treizième séance - 23.12.11-08h00</p> <p>affaire précédente → affaire suivante →</p> <p>10.2027</p> <p>Petition Kurdocide Watch in der Schweiz. Gegen Gräueltaten am kurdischen Volk Pétition Kurdocide Watch in der Schweiz. Non aux atrocités contre le peuple kurde</p> <p>Bericht APK-SR 21.10.10 Rapport CPE-CE 21.10.10 Ständerat/Conseil des Etats 16.12.10 Bericht APK-NR 31.10.11 Rapport CPE-CN 31.10.11 Nationalrat/Conseil national 23.12.11</p> <p>Antrag der Mehrheit Der Petition keine Folge geben</p> <p>Antrag der Minderheit (Fässler, Fehr Hans-Jürg, Gross, John-Calame, Lang, Rennwald) Die Petition an die Kommission zurückweisen mit dem Auftrag, eine Initiative oder einen Vorstoss im Sinne der Petition auszuarbeiten</p> <p>Proposition de la majorité Ne pas donner suite à la pétition</p> <p>Proposition de la minorité (Fässler, Fehr Hans-Jürg, Gross, John-Calame, Lang, Rennwald) Renvoyer la pétition à la commission qui est chargée d'élaborer une initiative ou une intervention parlementaire allant dans le sens de la pétition</p> <p>Abstimmung - Vote (namentlich - nominatif. Beilage - Annexe 10.2027/6828) Für den Antrag der Mehrheit ... 106 Stimmen Für den Antrag der Minderheit ... 51 Stimmen</p> <p>→ Remonter</p>	
---	--

ایکار ئەحمەد: پەشیمان بوونەووە لە کارێک ک زیانی بە خەڵک گەیانیدی، نیشانی گەورەییە،

داوای لیووردنکردن شانۆ شکوێان گەورەتر دەکاتەووە



سازدانی : عەلی مەحمود

رێکار ئەحمەد سالی (١٩٦٤) لە دایک بوو، کۆلیژی ئەندازیاری بەشی ئەلیکترۆنیکی لە زانکۆی سەلاحەدین تەواو کردوو، لە سالی (١٩٧٧) لە ریزی رێکخستەکانی بزوتنەووی سۆسیالیستی کوردستان دەستی بە تیکۆشان کردوو و لە دواوە تەواوکردنی زانکۆ بۆتە پێشمەرگەو بەردەوام بوو و دانەپراوە و لە شاخ ئەندامی دەستەتی بەرپۆتەبەردنی یەکییتی نووسەرانی کوردستان بوو و لە چەندین پلەی بەرپرسیارێتیدا لە نێو بزوتنەووی کوردستاندا بینییو، سالی (١٩٩٣) لەگەڵ دەستەیک تیکۆشەر حزبی رزگاریی کوردستانی راگەیاندوو و بۆ چەند سالیگە ئەندامی دەستەتی بەرپۆتەبەری کۆنگرەتی تەوەبی کوردستان بوو و لە بواری ئەدەب و رۆژنامەوانیدا بەرەمی بلۆکراوەی هەیه.

نوگرەسەلمان: ئایا پارێتی گەلی دیموکراتی کوردستان، هیچ کات پاسداری هێناووتە باشووری کوردستان؟، بە تایبەت بۆ ئەجماندانی کاری سەربازی هاوێش؟

وہلام: نەخێر، پارێتی گەلی دیموکراتی کوردستان هیچ کاتیک پاسداری نەهێناووتە ناو باشووری کوردستان، هەروەها چالاک سەربازی و پێشمەرگەیی لەگەڵ پاسداران و هێزەکانی دیکی کۆماری ئیسلامی ئێراندا ئەنجام نەداو. ئەمە شتیکی شاراو نیه و هەموو هێزە سیاسییەکانی کوردستان ئەو راستیە دەزانن.

نوگرەسەلمان: ئایا پارێتی گەل لە شەرەکانی حاجی ئۆمەران و هەلبەجە پشکداری کردوو؟، ئەگەر نا بۆچی؟

وہلام: نەخێر پێشمەرگەکانی پارێتی گەلی دیموکراتی کوردستان بەشداریان لە شەرەکانی حاجی ئۆمەران و هەلبەجەدا نەکردو، کاتیک بۆ شەپی هەلبەجە ئامادەکاری دەکرا، داوا لە سەرکردایەتی پارێتی گەل کرا هەتا ئەگەر بە رەمزیش بێت بە چەند پێشمەرگەیک بەشداری لەو شەرەدا بکات، بەلام سەرکردایەتی پارێتی گەل وەلامی داخوازیەکی

نەدایەووە ئامادەنەبوو یەك پێشمەرگەش بۆ ئەو شەرە رەوانە بکات. تەنانەت ئاکامەکیشی لەبەرچاوان داوو، دەیزانی کە زۆر خراپ بەسەر نەتەووی کورد دەشکێتەووە مێژووش بەزەیی بەکس دا نایەتەووە. پارێتی گەل هاوێشی کردنی لەگەڵ هێزەکانی کۆماری ئیسلامی ئێران دژ بە سوپای عێراق بەهەلەیکی سیاسی گەورە دادەنا، چونک ئەو دوو ولاتە لەشەر داوون، هەروەها هێنانی شەرە بۆناو مالی کوردستان بە ترسناک دەزانی و بە دژی بەرژەوئەندەکانی دۆزی کوردی لێکدەدایەووە.

نوگرەسەلمان: هیچ کات ئێران داوای لە پارێتی گەل کردوو کاری سەربازی هاوێش پێکەو بەکن، ئەگەر بەلێیە وەلامەکە هۆی چیبە پارێتی گەل بەو ئەرکە هەلنەستاو؟

وہلام: بێگومان زۆر چاران کۆماری ئیسلامی ئێران داوای دەکرد ک پێشمەرگەکانی پارێتی گەل هاوشانی پاسداران چالاک هاوێش دژ بە سوپای عێراق ئەنجام بدەن، بەلام کاک سامی عەبدولرەحمان یادێ بەخێر، هەر جارەیی بەبیاتۆیک رەتی دەکردووە، هەندیک جاریش کۆماری ئیسلامی ئێران بەپاساوی ئەووی دەیەوئ هاوکاری پارێتی گەلی دیموکراتی کوردستان بکات، ئامادەیی خۆی پێشان دەداو رایدەگەیاند هێزێکی کوردی رۆژەلات یان کوردی زان بەجلی کوردیووە دەخاتە ژێر دەست پارێتی گەل تا دژ بە هێزەکانی سەدام شەرە بکن، بەوھۆیەشەووە پارێتی گەل باشتەر دەناسرێت و خەلکیکی نوێ رووی تێدەکن!! بەلام دیسانەووە رەت دەکرایەو، چونک پارێتی گەل پێیابوو جیاوازی لەگەڵ هێزەکانی دیکی کوردستانی دا هەیه و نایئ لاسایی ئەوان بکاتەووە. پارێتی گەل پێیابوو بەهێنانی پاسدار بۆ باشووری کوردستان تەنیا کوردی زیانی لێدەکوێت و دەبێ بەمەیدانی شەرە کوشتار، گوندو ئاوابی کوردستان خاپور دەبێ، ئەووش بیاقت بەدەست سەدامەووە دەدات تا پەلە لە وێرانکردنی کوردستاندا بکات. پارێتی گەل ئەمەیی

نوگرەسەلمان: پێت وا نیهی ئەو کارە هاوێشانە لە گەل ئێران بوە بەهەنایەک بۆ جینۆساید کردنی کورد؟

وہلام: رێژی سەدام دڕندەو

دیکتاتورو رەگەزپەرست بوو، بەهەموو تواناکیو هەولی لەبێنەردنی کوردستانییدا، بەدوای بیانۆ دەرفەتێکدا دەگەرا کارناسانی بۆ بکات، بۆیە کاتیک پێشمەرگەکانی کوردستان کاری هاوێشان لەگەڵ ئێران ئەنجام دا ک لەگەڵ عێراق لەشەردا بوو، بە قازانجی بەعس شکایەو، بیانۆیکی باش بوو، تا سیاسەتی قێکردن و لەنێوێردنی گەلی کوردستان پێرۆ بکات. سەرەنجام ئەو هاوکاریە بوو بە بیاتۆیک بۆ جینۆسایدکردنی کوردستانیان. هەر ئەووش وایکرد ک ئەوئ رۆژئ جیهان لەسەر باشووری کوردستان بەدەنگ نەیت و ئاور لە تاوانەکانی سەدام نەداتەو ک دژ بە کوردستانیان ئەنجامی دەدا. دەنا کیمیابارانکردن و ژەهراارانکردنی گوندو ئاوابیەکانی کوردستان شتیکی کم نەبوو، ولاتانی جیهان راستەوخۆ یا ناراستەوخۆ لەرێی سیخروانی خۆیانەووە ئاگایان لێهەبوو، بەلام چونک شەپی ئێران- عێراق لەگۆرئ بوو، ئیدی قسەیان نەدەکردو چاوپۆشیان لێدەکرد.

نوگرەسەلمان: ئایا پارێتی گەل قەت رێگری لە دانیشتونانی لادیکان کردوو بۆ ئەووی خۆیان رزگار نەکن لە وکۆمەلگۆرئیانە؟

وہلام: پەشیمان بوونەووە لە کارێک زیانی بە خەڵک گەیانیدی، نیشانی گەورەییە، داوای لیووردنکردن شانۆشکوێان گەورەتر دەکاتەووە، داوای لیووردن لە گەلی کورد بە گشتی وە قوربانیان بە تایبەتی بکن؟

وہلام: پەشیمان بوونەووە لە کارێک زیانی بە خەڵک گەیانیدی، نیشانی گەورەییە، داوای لیووردنکردن شانۆشکوێان گەورەتر دەکاتەووە، داوای لیووردن لە گەلی کورد بە گشتی وە قوربانیان بە تایبەتی بکن؟

خەمی هەلبەجە

* داوای تێپەرپوونی ٢٤ سال بەسەر ئەجماندانی تاوانی هەلبەجەدا هێشتا لەسەر ئاستی نێودەولەتی و پەرلەمانی ئەوروپادا بە جینۆساید نەناسینراو، لە ئاستی حکومەتی عێراقدا بە بریارێک تاوانی هەلبەجە بە جینۆساید ناسینراو، بەلام داوای ئەم هەموو سالە نەچۆتە پێشوو و برینی ئەم شارە شاعیران و وێژە و کەسایەتیە گەورەکان ساڕێژ نەکراوە و تا ئێستا بێنازە.

* حکومەت و پەرلەمانی کوردستان و هەردو حزبی دەسەلاتدار لە ئاستی گۆرەیی تاوانی هەلبەجە و کارکردن بۆ بە جینۆساید ناساندنی زۆر لاواز و بێ دەربەست بون، جاروبار لە ئەوروپا کۆنفرانس تایبەت بە تاوانی



ستارە عارف

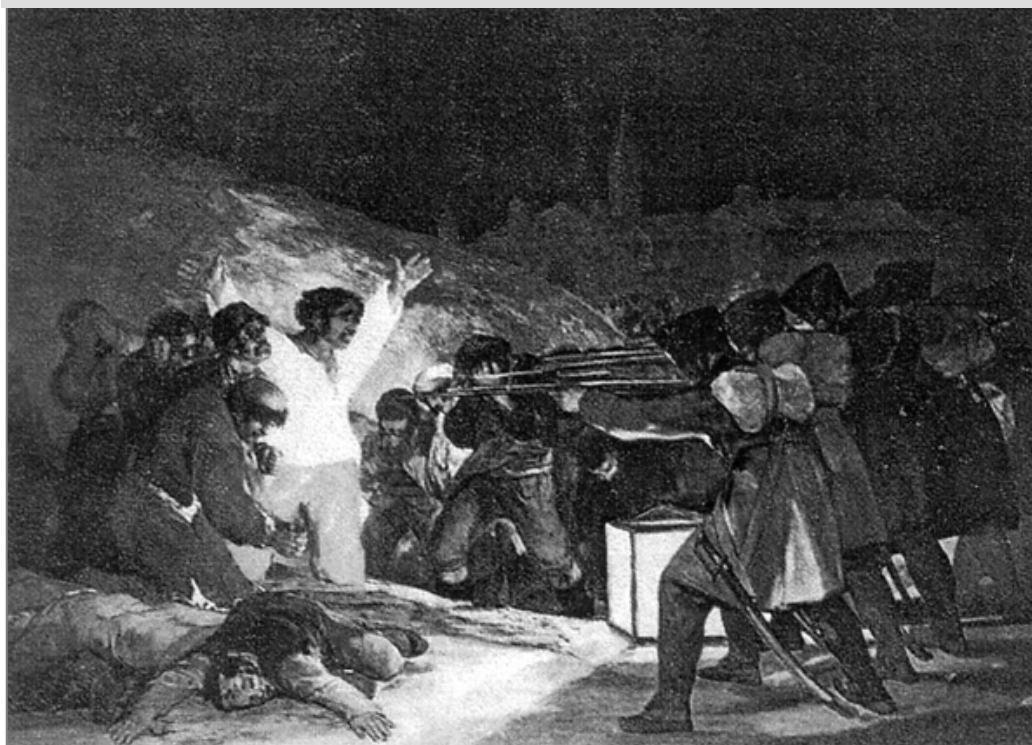
* ئەو شارە پێویست بو ئیستا هەموو شـوێنەوارەکانی تۆزەنیکرایەتەو، شار لە نوێو دەروستبکرایەتەو، تا ئیستا بە دەست جۆرەها قەیرانی داوی کیمیابارانەو دەنالتینت، هەتا ئیستا مەراسیمیکی زۆر تایبەت و پـر بە پێستی تاوانەکیەشیان بۆ پەرلەمانی کوردستان کەمتەرخەم و بێ دەربەست لە ئاست گۆرەیی ئەم تاوانەدا، کە هەموو کاتیک دەشیت گومانمان لە ئەدا و بێ خەمیان لەم بارەییووە هەبیت.

* لێرە و لەوێش بە هۆی قولنەبوونەووە و کار نەکردن لەسەر، دەسەلاتداران وەک کارەسات ناوی دەبەن نەک تاوان، تاوان لەمە تاوانتر دەبیت چی بێت، کە جیای ناکەنەو لە کارەسات، قوربانیان و بریندارانی تاوانەکە تا ئیستاش چارەسەر نەکراون.

* یەهودیەکان هەموو سالییک بەرپرسیانی ئەلمانیا، کە تاوانباران بە ئەجماندانی تاوانی هۆلۆکۆست دەبەن سەر مەزاری شەهیدەکانیان و سەری پرتۆشیان پێ دادەنەوینن، سالی ٢٠٠٨ ئەنجیلا میترکل بە پیتی سەرچاوەیک، لەسالیادی دامەزراندنی ولاتی ئیسرائیلدا، بەردەم پەرلەمانی ئیسرائیلدا رایگەیان، وەک ئەلمانیا بەرامبەر بە هۆلۆکۆست هەست بە شەرەمەزاری دەکەین، کەچی ١٠ پەرلەمانتاری ئیسرائیلی وەک ناپەزاییەک بەرامبەر بە میترکل، کە بە زمانی ئەلمانی لە پەرلەمانی ئیسرائیلدا قسەیکرد ئامادە کۆبونەووە کە نەبون، چونکە رایانابوو قسەکردن بە زمانی ئەلمانی لە پەرلەمانی ئیسرائیلدا کارەساتەکیان بە بیر دینیتەووە.

* ئەی دەسەلاتدارانی کورد بۆچی

تابلویه کی گویا و راپه رینه مه زنه که ی ئاداری ١٩٩١



لێزان جهباری

ئهم تابلویه یه کێکه له شاکارهکانی هونهرمهندی ئیسپانی (گویا- ١٧٤٧-١٨٢٨) ناوی تابلۆکه (٢ی مایسی ١٨٠٨) سه مێژووی دروست کردنی دهگه ریته وه بۆ ئه و سه له ی که ناوی تابلۆکه ی لێنراوه، گویا ژۆر زیره کانه گوزارششت له پاش سه رنه که وتنی راپه رینه کی گه لی ئیسپانیا دهکات دژی ئیمپراتۆریه تی فه ره نسی به سه رکرایه تی (ناپلیۆن). که ئه و کاته ئیسپانیا یان داگیر کردبوو، له تابلۆکه دا دیاره پیاوانی رژیمی ئیمپراتۆریه تی فه ره نسی چۆن هاوولاتیانی ئیسپانیا یان ریز کردوه و گولله بارانیان دهکهن و سه رکوتیان دهکهن. چونکه یه کسه ر له پاش سه رنه که وتنی راپه رینه کی گه لی ئیسپانیا ئیتر پیاوانی ناپلیۆن که وتنه ره شه کوژی هاوولاتیانی سفیل و بی دیفاع به هه موو شیوه یه کی دپدانه .. مێژووی ئه و رووداوانه و تابلۆکه دهگه ریته وه بۆ نزیکه ی دوو سه د سال پێش راپه رینه مه زنه که ی به هاری ١٩٩١ له کوردستان و شهاره کانی تری خوارووی عێراق .. پیاوانی رژیمی له گۆنپراو و سه دامی دیکتاتور به هه مان شیوه ی ئیمپراتۆریه تی فه ره نسی له پاش هێرش بردنیان بۆ سه ر کوردستان بۆ سه ره کوکردنی راپه رینه که

کرد، به سه دان تابلۆی زیندوو له کوچه و کۆلانه کان دروست کران نزیکتزینیان تابلۆی شه هیدانی گه ره کی شۆریجه یه که تیایدا رژیم به چه ند رۆژیک پێش دهست پی کردنی راپه رین پۆلیک لای خوین گه رمی بی تاوانی گولله باران کرد. له کۆتاییدا ده خوارم له حکومه تی هه ری می کوردستان له هه موو شار و شارۆچه کانی کوردستان تابلۆی شه هیدانی راپه رین دروست بکات و له سه نته ری شهاره کانا دا بنزیت تاکو به سه رکرایه تی (عه لی سه سه ن مه جید ناسراو به (عه لی کیمیای) و محمه د هه مزه زوبه ی دی) بۆ خوارووی عێراق به تایبه تی کورد و شیعه و له هه رچ شوینیک خه لکیان ده سه بکه وتایه گولله بارانیان ده کرد و له هه مان شوین ده یانناشت و له جیاتی دروستکردنی باخچه ی گشتی بۆ شهاره که و رازاندنه وه یان به گول و گولزار شاریان خویناوی کرد به گیانی پاکی شه هیدانی راپه رین و گۆره به کۆمه له کانیان شاریان وێرانه

هه له بجه

زامدار هه ورانی

نه غمه و بولبولی، هیمای و ئه وینی سه مای په پوله و گولزار و ژینی هاژه و شه تاوان، خرۆشوهانی دهنگی گیان به خش و سیاو چه مانه ی... هۆرپیکێ و سه ما و پۆله کناچان هه له هله و شادی گۆرانپوچان وه لات په نگیهن، ساراو دهشت و ده ر نه ورۆز ده م جامه ی تازه ش که رژه و وه ره تا و نیشته ئه و بالاو که لی شارش تاسنان، هه لمه و خه رده لی کیمیایی نیشته ئه و پوخساری شار شین و زاریه ن، هاواره ن، هاوار په رسه ن، ماته مه ن، مه ینه ته ن، سۆزه ن شیوه نی زامی، بالا ی نه ورۆزه ن کورد به شش خه م وژان و که له بجه ن ره شپۆشی مه رگی کۆریه ی هه له بجه ن

هیشتا برینه کانم له جه سه مه دایه

ناریز داراپوور



هیشتا که تلۆقه کانی گازی خه رده ل و سیانی... له ده مارمدایه . له سه رده شته وه تا په شه هه رمی و دولکان، له دالاهوه وه تا زه رده له ناوچه ی کرماشان، له بالیسانه وه تا گۆپته په و نوگره سه لمان له هه موو شوینیکی خا که کم هاواری عومه ری خا وه ره و گریانی پوو له ماتبوونی منداله که ی له بابۆله . هه له بجه دیسان بۆنی گازی سیانید و خه رده لی ئالمانی وه له ندی لیدیت. هیشتا نه عه ری فرۆکه کانی میرازی فه رانسه له گۆیمدایه . هیشتا که دهنگی خانیان و جاشه کانی به عس و نامر فه وچه کانی فۆرسان که له پێش سۆپای نه فره ت و تووره دا، بۆ کورد کۆژی هاتبوون، له گۆیمدایه . ئیستاکه ییش دهنگی په پوله کانی بیتاوانی هه له بجه له گۆیمدایه که له کۆلانه کانی هه له بجه دا هاواریان ئه کرد: ئه ی هاوار دایه گیان ته رمی هه زاران پۆله ی ولاته که م هیشتا که بیسه ر و شوین. هه له بجه ، به شیکی بچوکی ئه نفاله . هه له بجه و سه رده شت و زه رده مۆره په شی لاپه ره کانی کۆشتاره هه له بجه ، سه میۆلی په ژاره یه و شیوه نی هه ر دلکی خه مباره .

گه رانه وه بو باوه شی قه سیده کانی مردن

یه خشان



شینق ئه حمه د غه فور

هیناوه؟؟!! هه رپروام وایه، گه ر ده سه لات تو نه بوایه، ئه وه جیهان و گه ره ک و ما ل و ناخیشمان ده بووه خه راباته که ی "مه حوی" ئه ی مه رگ، هه میشه ئه و په رسیاره می شکی بی له نگه ر هیشتوو بۆ ئه وه ی بیته جزووری تو گه رانه وه نییه؟! چ ده بوو ئه و حیکمه ته ت وانه بوایه! خو تو له هه موو کاتا دا هینو ده سه لات هیه، نازانم سه ره پای ئه و هه موو به خشنده بیته، بۆ له بردی مندال و گه نچ چیر ده بیته؟؟!! ده بی ئیستا چه ند بۆنباغ و قردیلکه ی سوورت لا که له که بوو بیت، باشه حیکمه تی ئه وه ش بۆ پێش نه بوونی پایزه؟؟! مردن، گه ر بلیم: تو کاره ساتی ده ترسم "هنری دی منتریال" تو ره بیت و بلیت، (گه مژه مردن کاره سات نییه، کاره سات بی ئومیدییه له ژیاندا) په یوه ندی نیوان توو ژیان پێش له دایکبوونی من، ژۆر پاک بوو، وه لی هه ر ئیمه بووین، دژایه تیمان له نیوانتان به ریا کرد، له م ساتانه شدا هه ر ئیمه یان له ئامیزی ژیا نه وه ده رۆین به ره و مه رگ، به لام به ویستی خو مان نییه، ده رۆین وه گبه مان سیخناخه له درۆ و خیانه ت، هه ر ده لێن مه رگ... مه رگ... مه رگ... به لام فشه چییه کانی "عه ریز نه سین" له ئیمه پادشارتن. ئیستا ئه زیش هه ر ئاره زوه که ی "رابه" م هه یه، که داوای کرد خودا ده سه لاتیک پی به خشی ناگرتیک بکاته سه ر به هه شتاو ئاویک به سه ر دۆزه خ، تا له و نیوانه دا ده رکه وی کۆ به راستی خودای له به ر خوداییه که ی خو ش ده وی!!! ده زانی ئیمه هه موومان باس له تو ده که یان، بانگه یشتت ده که یان، ئی هه موومان له هاتنت ده ترسین! ئیمه ی مردۆ روخسارو ئاژه ل ناخ، که به ناوی تووه قسه ی زل ده که یان هه یچ نین جگه له گه وه ره درۆزه کانی دونه ی، ئه وه ی که هه میشه چاوه روانی بگره، شیعه ر بنووسه، ئی چیرۆکی ساده ش فری مه ده). ئه ی مه رگ سه یره قه ناعه تم به بوونت

نیگاكان ئاویته یه کن له گول

ستار نهحههه عهبدولپه حمان



پیشته وهی سه حرا ..
 تینویتی به خه ندهی نیگا،
 خه نهی شابالی کۆترو
 خوینی نیو گه رووی،
 کینهی دل بشکینیی.
 چیا له شه وی تاریکی راپه ری.
 خواحافیزیان له بیر بر دینه وه،
 گه ر دنیان هینایه بهر سایه ی
 هه سان.
 چه قوین به هه ناسه ی په پوله
 تیز کرد،
 دلیان له به رای بی جه ژنه کان
 داگیرسان.
 کاتیك چوون ...
 بیویستی ئاره زوو
 خوانیان به گه رمی بو شه و گه رد
 به جیمه .
 چلیان له ره ز دانه بریبوو
 هه رمییان نه کرد بووه کاسه ی
 مهینوشین.
 بیئاگا له زاری ئاگر،
 بیده ربه ست له سه فه ر.
 نه یانده زانی ...
 هه نگاو له کوی ته واوده بی،
 په نه چه چۆن ده داته پر مه ی گریان.
 بو شه شکه نه چی بی نیشتمان .
 له تو بزاوه ، ناویك نه بوو بو ژوانگه .
 نوگره سه لمان ، شه کره به فرینه ی
 نه دیبوو .

ده سرازه یان کرده سیداره ی لانک
 و چه ز،
 تاسه یان .. خسته په چه ی
 بیابانه وه .
 لم، تیرا بوو له جه ورو خوین .
 کتیبی پیروز،
 نایه تی خودایان سووتاند .
 سکی خاکیان به وه ی شوموه
 هه لدری ...
 زه وی بووه گۆرستان،
 بیابان درزی تیکه وت،
 نیگا شکا،
 ئاو ردینی هاته وه .
 بوونه ئالو
 ناسنامه ی نه فال .
 هه تا ئیستا .. دیرۆک ..
 دواساته کانی به فرو خوینه
 سه حراش .. شه رمه زارو ریسوا ..
 بو لوتکه یه ک ..
 دهستی له سه ر زام دانا وه .
 بویه ته زوویه ک له ژان ..
 به جه رگما رۆده چی .
 چاویک له چاوه روانی ..
 شوین ه واری برین،
 له سه ر ئیسکم ناسر پیته وه .
 ته من زیدی گومانه ...
 شکو وشه کانم ده سووتینیی،
 شیعر بیمروه تیان ده نو سیتته وه .
 په ره یه ک نابیتته مؤمیک ..

په نه ره ی ژووره که م ماچکا .
 له تابلوی خه ونیکدا ..
 رابه خم چه سه ره ته،
 نیازم له کۆشی گول دانی کدا،
 راناچه نی بو نسبی ته نیاییم .
 داویک له رووناکی ..
 ئاویته یه ک له گول و ئاو،
 سپیدم ناشونه وه .
 په نه چه کانم سه ردانی،
 خۆزگه و سه ره وتن نا که ن .
 خه م ده مه ژینیی ..
 به خۆر برژانگی نه وازش شانه
 ده که م .
 ئه ستیره یه ک خوینادا له قه ره ی
 پارشینوم ...
 عه شقیك له ناخما ،
 کۆرپه ی گه ری خستوته
 زامه کانمه وه .
 په روانه یه ک بو چلی کرانه وه م ...
 نه مامی تیکه لیبونی،
 به ئامیزی دارستانم نه ناساندوه .
 شنه ی هه لاله یه ک چوون چرپه،
 ئه نگوستی هه لاله یه کی نه سپیوم .
 بوئا هیك دیده ی خۆم دانه درم ...
 نیگا هه ناوی هه لگرتوه .
 دهنگی سه مایه ک ...
 دیده ی روتیبونه وه ی،
 به بالی په پوله سپاردوه .
 سه مای تاسه یه ک ...

هیلانه ی له سه ودای چیکردوه .
 نرای تینویتییم ...
 به دلۆپیک ژان،
 باده یه ک ئاورنگ،
 له شه ونوژم تیرنابیت .
 بارانی هه نسکیك،
 له گلینه دایکردوه .
 ئاسمانیک له روومه ت
 به ماچی گول و ئاو
 له خه لوه تگای سۆزدا شیبینبووه .
 ده میك له تریفه ..
 لانکیك له بیده نگی،
 رستیک له په رچه م ...
 به سه ر پاکیدا هه لیکردوه .
 زاری کانیه ک راوده نین .
 نیگای په یوه ست،
 له کلی سووتاوی چاوده نین .
 ئه شکی شه و ...
 به چلی که نار ده سپرن .
 سووی هه ناسه ...
 له تابلوی لیودا هه لده که نن .
 خه زانی ته میك ..
 له چاوه روانی ژوان ریکده خه ن .
 بوگلکزی ئه دگار ..
 بوئه وه ی دل و چیا،
 بکه نه خه نده ی ئاوازی وه ته ن .
 دیده ی روتیبونه وه ی،
 به بالی په پوله سپاردوه .
 سه مای تاسه یه ک ...

کوگردنه وهی به شی دووه می زامه کان

سه راب



(١)
 (ناسه وار)
 گه رام بو تان ..
 له ژووره قوره کانی جاری جارانتاندا
 نه بوون !!
 گه رام بو تان ..
 که چی نه ده نگ .. نه ره نگ ..
 نه هیچ ئاسه وارینکی خاکیم ..
 له نه خشه ی خه ونه له بارچووه کانی
 ئیوه دا .. نه دۆزییه وه !!

(٢)
 (بیرچوونه وه)
 بیرتان ئه که م ..
 پر به جه سه وه .. پر به خوین ..
 پر به رۆحم !!
 بیرتان ئه که م .. ئه ی ئه وانه ی که هیچ
 کات ناتاناسمه وه ..
 که هیچ کاتی ..
 هه والیک ی راستان نییه ..

بی ئاسه وار ..
 ئومید له ئومید ه گه وره کانتاندا
 ده ژئی ..
 هه موو ده می ..
 مه رگ سه ردی ری هه والتانه !!

(٣)
 (په یك)
 وا دیمه وه ..
 وا دیمه وه .. ده ببه خامه و
 به لهرز خۆم ده که م وه پانتایی
 کاغه زتاندا و ..
 گۆنای پاک ی .. په که .. په که ی
 چیرۆکه کانتان ماچ ده که م
 دهستی فانتازیای برسیتی و ..
 خه مه کانتان تیر ده گوشم ..
 وا دیمه وه و تا کو ئه مشه و
 له نووکه وه
 باسی کوژانده وه ی چراکان و ..
 ویرانکاری ژووره قوره کانی دل و

ته مومان ی ئه و کۆچباره تان بو بکه م
 که خۆم تیایدا قه له میك بووم له
 هه نسکی منالان و ..
 نامه یه ک بووم له به رامه ی مه رگ
 نه و ..
 من خه ونیک ی ره نگاله یی پیده شتیك
 بووم ..
 پیده شتیکی مات وه ک ئاسمان
 پیده شتیکی مات وه ک تاوان
 ئه و تاوانه ی که وه ک سه راب
 نه ئه بیبران و ..
 چاوی قانونیش به جوانی
 هیچ کاتی فه رقی نه ده کرد
 نا قه ت پیم ناکری .. بیمه وه
 تا سه ردی ری ژانه کانتان
 له نووکه وه بو بگنیمه وه
 ناپیم ناکری ..
 پیم ناکری ..
 ناکری .. نا .. نا !!

بهره و بیست و چوار ساله ی یادى کیمیا بارانى هه له بجه



نېبراهیم هورامانی

گه وره ی له م چه شننه وه بېر بهیتریت ته وه . له م پوانگه په شنه وه نه توانم نه وه بلنم نه نجامدانی نه وه مراسیمانه به و شکله ته قلیدییه ی له سالانی رابردودا هؤکارنیک بوون که نه مانتوانیوه دؤسییه ی هه له بجه بکینه نه رشیفیکى دهوله مند و خاوه ن دیکومینتیکى به رفراوان له راستتیدا نه م دؤسییه یه خؤى له خؤییدا دؤسییه یه کی فره لایه ن و دهوله مند .

به لآم نه وه نيمه بوین که نه مانتوانیوه نه رکه کانمان له به رامبه ر نه م دؤسییه یه دا به دريژایى سالانى رابردو به جى بهینن و مامه له یه کی دروستی له گه ل دا بکین .

مه راسیمیکى له م شیوه یه دیارى بکین . دواجار نه وکاته ی هه ستمان به نه رکه کانمان کرد پتویسته پویه پوی وه لآمى نه و پرسیاره ببینه وه که پیمان ده لیت پتویسته چ بکین؟ ده بیست نه رکه کانمان له به پوه چونی مراسیمیک بق خستنه پوی سیمای راسته قینه ی نه م زلومیه تی گه له که مان و خستنه پوی واقیعه تی دوژمنکاریانه ی پرئیمى به عسی ده بیست به چ به رنامه یه که وه خؤمان ناماده بکین و چؤن له م مراسیمه دا په یامه که مان بگه یه نین؟

له کؤتاییدا بوئوه ی بتوانین به دهر له شکلته تی نه نجامدانی مراسیمه کانی سالانى پیشتور دهرکت مراسیمى داهاتوومان به چهن دین سیمینارى زانستی له سر دؤسییه ی کیمیا باران و خستنه پوی



نه کهر به ووردی له ته واری مراسیمه کانی نه و بیست و سى ساله ی رابردو بوونین ده گه یه نه و راستیه ی سرجه میان دوباره بونه وه بووه ته نها چهن د گؤرانکاریه کی شکلى له بنده کانی مراسیمه کاند ا هاتوه .

سالانه چهن د کاترئمریک بق نه م مراسیمه ترخان ده کرت له تیدا چهن د ووتار و به ره می موزیکى نمایش ده کرت، نه کهر به هه له دا نه چووم ته واری نه و سالانه نه م چهن د کاترئمره به شیوه ی فهرمی به مراسیمه که وه ناسراوه راسته سالانه له کاته کانی دواتر دا چهن به ره میکی هونه رى نیشان ده درت به لآم نه مانه زیاتر چه شنى له په راویزی مراسیمه که دان به هرحال بؤله موبه دوا ئیتر کاتی نه وه هاتوه له م خولگه ته قلیدییه بچینه دهر وه و پتویسته هه ست به وه بکین نيمه له به ردم یاده وه رییه کی گه وره ی نیو بزوتنه وه ی نه وه یی گه له که مان داین . لیره وه ده کرت بوئوه ی شکل و قورمیکى نوئى ببه خشینه سیم و ناوه رؤکی مراسیمى سالی نویمان ده بیست خؤمان له هیزى سؤزگه رایى به دور بخین و سوود له پسپو پو که سایه تی هه مووان وه رگرین به دهر له جیاوازی ناوچه گه رى . به سوود وه رگرتن له راویز و پیشتیاره کانی پسپو ره کان نه و کاته ده توانین نه رکه کانمان بق نه نجامدانی



چهن د پرسیاره وه ده مه ویت ده ست پیکه م نایا به دريژایى نه م بیست و سى ساله مراسیمه کان و نه نجامدانیان چ جیاوازییه کیان هه بووه؟ یان بابلین توانراوه هه ول بدرت شکله ته قلیدی و کلاسیکه کی مراسیم بق شیوازیکی دیکه بگوازیته وه؟ نایا توانراوه مراسیمیک بکریته هؤکارنیک بق دهوله مند کردنی دؤسیه ی نه م شاره؟ یاخود تاجهن د توانراوه له پئ ی نه م مراسیمانه وه به لگه نامه و دیکومینتی زیاتر له سر دؤسییه ی ناویرا و کؤبکریته وه و به رفراوان تربکریت؟ نه م پرسیارانه و ده یان پرسیارى دیکه ی تر که پتویسته وه لآم بدرینه وه بوئوه ی بتوانین سوود له سالانى رابردوومان وه رگرین و له سالی داهاتودا که هاوکاته بق یادى بیست و پینج ساله به شیوازیکی نوئى و نه کادیمیانه نه م تاوانه وه بېر خؤمان و دنیای بهیننه وه .

پاش نه نجامدانی تاوانی هیرشى به عسیه عیراقیه کان به چه کی کیمیاوی بؤسر شارى هه له بجه وقه تلوعامکردنی دانیشتوانه که ی و خاپورکردن و ویرانکردنی شاره که له (١٩٨٨/٢/١٦) وه ک وه بیره نانه وه و بق پزگرتن له گیانی قوربانیاى نه م تاوانه وه ک نه ریتیک سالانه له شارى هه له بجه و زؤریه ی شاره کانی کوردستان و ژماره یه ک له و ولاتانی دنیا مراسیم بوئمه یاده به ریوه ده چیت .

نه مسال واته سالی (٢٠١٢) و بیست و سى سال به سر نه نجامدانی نه م تاوانه دا تیپه ریوه و له م سالدا بیست و چوارم مراسیم بق نه م یاده وه رییه به ریوه ده ده چیت . له نیستاشدا هه له بجه یه کان به تایبته له شاره که یاندا خویان بق نه نجامدانی مراسیمى یاده وه رییان خویان ناماده ده کن .

نه وه ی مه به سستی منه له چوارچپوه ی نه م نوسینه ماندا بیخمه پوو له م

(٢٤) سال تیپه رده بیت

ماوه ته وه؟ کى له و دؤخه ی هه له بجه به پرسیاره ، بوچى تائىستا کارنه کراوه له ناستى بالادا بوئوه ی نه و کاره ساته که وه ک جینوساید بناسریت؟

نه خوشخانه یه ی که بریار بو بکریته وه بو به رکه وتوانی نه و چه که قه دهغه کراوه ته او نه بوه؟ نایا ده سالاتی کوردی چؤن له پوی دیت نه و یاده بکاته وه، له کاتیکدا خاوه ن هریمیکى فیدرالین، به لآم پرسیارى نه وه یه بوچى هه له بجه له ودؤخه دا

ده گوزه رینن، (٢٤) سال تیپه رده بیت هیشتا هه له بجه وه ک خویه تی و به رکه وتوه کانی هر له سوچى ماله کانیا ندا خه ریکن ملمانى له گه ل ژياندا ده کن، دم نادمیک هه والى کوچى دوی قوربانیه ک بلاوده بیته وه، (٢٤) سال تیپه رده بیت هیشتا نه و

شاره ده دن . که سالی داهاتو دیته وه وه ک جارى جارن به بى نه وه ی هیچ به لئینیکان جیه جى کردبیت، جاریکی تر به به لئین خه لکی نه و شاره شه هیده فریو ده ده نه وه .

یادکردنه وه ی نه و کاره ساته هینده ی کولانه وه و بریندارکردنی خه لکی نه و شاره شه هیده یه هینده بو ساریژکردنی نه و برینه گه وره یه نیه .

نه مه ش وایکروه که له و شاره شه هیده دا نیواره ی پؤزی (٢/١٦) نه و شاره بیده نگیه کی هینده بیتام پروکینن، که نه و که ش و هه وایه ی نیواره ی نه و پؤزه دا ده چیت وه نیواره ی کاره ساته که وایه .

(٢٤) سال به سر نه و کاره ساته دا تیپه رده بیت، هیشتا به رکه وتوانی نه و کاره ساته، هیشتا نامار و ژماره یان نازارت نه وه ی ده وتريت گویه (٥٠٠٠) قوربانى، به لآم نه وه ته نها به ته قریبى دانراون نه کرت له و ژماره یه زؤر زیاتر بن، (٢٤) سال تیپه رده بیت هیشتا هه له بجه تاوانی به رانبر ده کرت و خوینى گه نجه کانی ده پزرت نه و که سه ی بوردومانى نه و شاره یکرد وه به رزه کی بانان بوئى دهرچوو و که سیش نه یوانی له گول کاتری پئ بلیت، (٢٤) سال تیپه رده بیت هیشتا هه له بجه و هه له بجه یه کان به بى خزمه تگوزاریه سه رته تايه کان ژيان

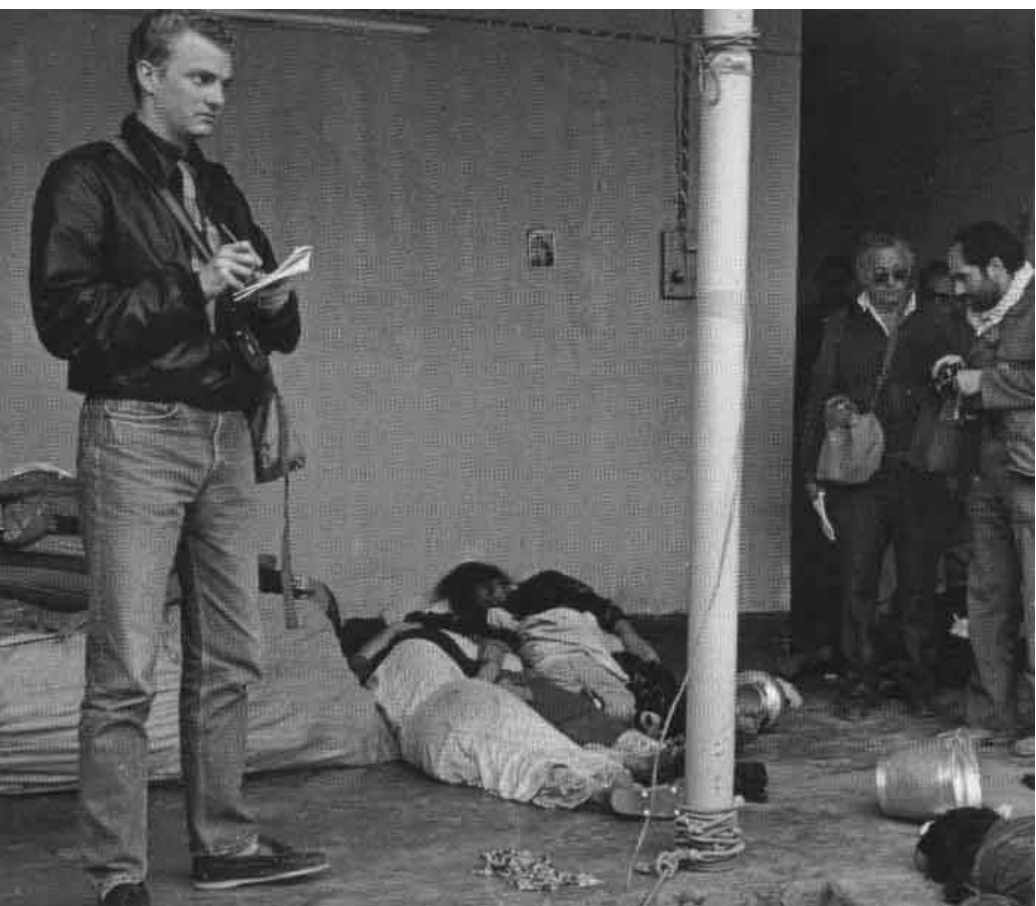
شیوه یه ک ناوړی لینه داونه ته وه نیستاش ماله که ی عومه رى خاوه ر که ناسنامه و ناویشانی نیمه یه وه گه ل کورد، وه ک خوی وایه و هر به که لاره ی ماوه ته وه، که به سهدان بگره به هه زاران ده فته ره دؤلار له سایه ی نه و قوربانیا نه دا وه رگراوه یان بو یان هاتوه، به لآم که ده چیت هه له بجه جگه له پاشماوه ی خانوی پوخا و هیچ تر به دی ناکه یه ت!

نه وه یشى که کراوه هیچ نیه له چاو نه و کاره ساته گه وره یه دا و ده بو نیسته هه له بجه گه وره ترین سه نته رى بازگانی کوردستان و عیراق بوایه به ده یان و سهدان پیستورانت و ئوتیلی (خمس نجوم) یان پینج نه ستیره ی، تیدا بوایه، و سالانه یادى نه و کاره ساته به مودیرترین شیواز بکرایه ته وه به پئ بکرایه وه به رکه وتوانی نه و چه که قه دهغه کراوه برانایه بوئو وروپا و چاره سر، نه و قوربانیا نه ته نها له پوی جهسته ییه وه زامار نه بون بگره خه لکی نه و شاره شه هیده له پوی دهرنیشه وه زیانین به رکه وتوه و بونه ته قوربانى نیمه ده بینین سالانه که یادى نه و کاره ساته گه وره یه ده کرت وه، لپرسراوه کانی نه م هریتمه به ئوتومبیلی نه خیر مودیل جاده کانی شاره شه هیده که ده پتون و له سر مه زاری شه هیدان به بى هیچ شه رمکردنیک به لئینی باق و بریق به و



جه بار نه حمده

(٢٤) سال له م وه به ر له کاترئمر (١١/٢٠) نیوه پؤ فرؤکه جه نگیه کانی پرئیمى بعس به پئی پلانیکى نه خشه بو دارپژراو هیرشیان هینایه سر شارى هه له بجه و له ماوه یه کی کورتدا هه زاران که سیان کرده قوربانى که له نیوانیا ندا ژن ومندل و پیر و پیاو و گه نجى تیدا بوو، (٢٤) سال به سر نه و کاره ساته دا تیپه ریوه که چی قوربانیاى نه و کاره ساته هیشتا به هوئى نازاره کانیا نه وه ده نالینن و که س ناوړیان لیناداته وه! که پؤژانیک نه و قوربانیا نه ببونه ناسنامه مان و نیمه یان به جیهان ناساند، کیشی کورد به هوئى نه وان وه بویه کیشیه کی نیوده ولته تی، به لآم به داخوه ده سالاتی کوردی به هیچ



هه له بجه وشه و مهرگ

شاری هه له بجه له میژووی نوږی عیراقدا وبه تاییه تی له سالانی په بجا کانی سده دی پیشو به دواوه مه لبعندی نیشتیمان پهره وری وتیکوشان بووه له پیناوی کی ششی ره وای گه لی کورد ومافی چه وساو هکانی کوردستاندا، ئه و شاره له به هاری (۱۹۷۴) یش دا فروکعی عیراقی بوردومانی کردوه وده بیان هاوالاتی شه هید کردوه، وه له سهرجم بونه ورووداوه سیاسیه کانی کوردستانا خه لکی ئه و شاره به خچی شانندان وپاپه پین چالاکی شورشگیرانه یان نه نجام داوه ودواترینیان راپه پینه شکومه نده کعی به هاری سالی ۱۹۸۷ بووه که پریشکی ه ممو کوردستانی گرتوه... رژیم ده میک سال بوو دهستی له وه شوربوو که بتوانیت رقی پیروزی خه لگی هه له بجه دامرکیتیت ودهسته موی خواستی چه پلای خوی بکات، ناچار به دواو ئه ودا ده گه پا چون توله یان لی بکاته وه، له دواجاردا جه نگی عیراق ئیران وهیژی ئیرانییه کانی بوو سهر هه له بجه کرده هل وچه نندی توانی گوری ژه هراوی خوی وه شانند، له ۷۵ هزار که سسی دانیشتوی ئه و قزایه زیاتر له ۵ هزار که سسی شه د کرد و دوو ئه و نده شعی بریندار کرد به چکی کیمایی وجوره ها چه کی کوزکی پیشکه وتوی قه دهغه کراوی نیوده وله تی، به و جوره عیراق بووه یه کم رژیم له جیهاندا که چه کی کیمایی دزی گه لی خوی به کار هیتابیت.

کاتی هه له بجه شه هید کرا شهری عیراق – ئیران له هه شته مین سالی ته نیندا گیشتبوو دوا پلهی کاوکاروی وجه نگی مده دنی وبه کارهیتانی هم مو جوره چه کی کوزکی حرام کراو له نیوه نندی نیو دوه وله تیدا، وه ئیران دواو ئه وهی بریاری داگیرکردنی هه له بجه دباوو داوای له حیزب وهیژه کوردستانی ونیسلا مییه به ره لست کاره کانی عیراق که په یوه نندیان له گهل ئیران به میز بوو کردبوو به شداری بکن، ئه و میز وحیزبانه ش دواو زنجیره کوبونه وه یه که له شوباتی ۱۹۸۸ دا بریاری خو سازدانیان بو ئه وه میزشه داو به وه ش ئه و حیزب وهیژانه که وتنه نیوه نندی بریاریکوه که نه نجامه کعی به نه نجامدانی تاوانی میژوویی دهره ق به ناوچه ی هه له بجه ودواتریش هم مو کوردستان شکایه وه، له راستیدا هه له ئی ئه و حیزبانه له سه ره تای شهری عیراق – ئیرانه وه دهستی پی کرد که پیان اباوو له نه نجامی ئه و شه په دا ئیران کوردستان یان هم مو عیراق رزگار ده کات وپاشان ئه وان دپنه دسه لات داری ولات و به و جوره ئه و میزه به ره لستکارانه بوونه به شیک له شه پو زورینه ی چالاکیه کانیان که وتنه خزمه تی سوپای ئیرانه وه وبه وه ش زه مینی له باریان بو رژیمی عیراق ره خساند تا زیاتر ونازادانه تر وه ک داردهستی بیگانه مامه له گهل میزه به ره لستکاره کاند کات.

هه چه نده حیزبه به ره لستکاره به شداری بووه کانی هیرش بو سر هه له بجه له راگه یان دنیاندا بانگه وا زیان

9



مافیه روهن: نجم الدین حمه سعید

وله سه رده می دسه لاتی خویدا، سه رکه شعی و تاونانه ناوخوی و ناوچه یی ونیوده وله تیه کانی که نه نجامی دباوون بونه هوکاري دروست بوونی کوده نگی نیوده وله تی دزی و په لاماردانی تا روخانندی ئه و رژیمه دپنده یه، وه سه رانی ئه و رژیمه له دادگای بالای تاوانه کانی عیراق روویه رووی دادگای کردن و سزای په وای یاسا بونه وه، جچی خویتی نا مازه به وه بکین که له نه نجامی بریاره کانی دادگای بالای تاوانه کان له عیراق دهرکه وت که رژیمه له ناوچسو تاوانی کوزکی (جینوساید) دزی گه لی کورد به گشتی خه لکی بی دسه لاتی هه له بجه وده ورپه ری به تاییه تی نه نجام داوه وله ئاسه واری ئه و بریاره ی دادگاشدا ده بیت قهره بووی زیانه همه جوره کانی ناوچه که وکس ورژیمی نیستی عیراق که خوی له دسه لاتنه کانی نه نجوم مانی نیشتمانی عیراق وحکومتی عیراقی فیدرال و سه روکایه تی کومار ده بینته وه دپنه میراتگری یاسایی حکومتی عیراقی پیشو وه ئهرکی قهره بوو کردنه وه یان ده که ویته سه ر وده بیت به بریاریکی تری دادگای تاییه تمند ئه و قهره بووه دپاری بکرتیت، هه چه نده تا نویسینی ئم ووتاره ش ئه و دسه لاتانه ی عیراق به فرمی له ئاستی ئه و تاوانانه دا وه میراتگر خویان دهر نه خستوه به لام پیویسته له باری نیستادا فشاری همه لایه نه یان له سه ر دروست بکرتیت به مه به سستی پوزش هیثانه وه دواوای لیبورن کردن له گه لی کورد به رامبر له و تاوانانه ی نه نجامدرون، ئه وه ش به مه به سستی زامنکردنی دوویاره نه بوونه وه ی تاوانی کوزکی له دزی گه لی کورد وهه روه ها ده سته به رکردنی قهره بوویه کی گونجاو بوو شاری هه له بجه وکس وکاری قوربانییه کانی که له راستیدا خه لکی ئه و شاره وده ورپه ری به گشتی جوریکن له قوربانی که تائیتستاش ئاسه واری ئه و تاوانه کاره ساتابره به سیمای شار ودانیشتوانییه وه دپاره وگه وره یی قه باره وزیانه همه لایه نه کانی ئه و تاوانه به جوریک بووه له گهل ئه وه ی له ماوه ی زیاتر له ۲۰ سالی هه وله کانی هاوکاری وئاوهدانگرنده وه له لایه ن حکومتی هه ریم وناوهندی وریکخراو و ولاتانی دهره وه ش هیثنا پرؤسه ی ئاوهدانگرنده وه له قوناعی سه ره تایی دایه وشار وگوند وخه لکه کی پیویستی هه نوکه بیان به ئاوهدانگرنده وه ی شارستانی وده رونی هه یه ویلانیک کی گشت گیر ودریژخایه ن به سوود وه رگرتن له نه زمونی ولاتانی کاره ساتابار زامن ده بیت بوو دروست مامه له کردن له گهل ئاسه واره تاله کانی ئه و تاوانه کوزکی.

هنده بوو. سهدان مندالی هه له بجه یی که به برینمداری گه شجتبوونه خه سته خانه کانی ئیران به بی ئه وه ی ناویان وینه یان له ئه لیبومی شه هیداندا هه بیت دیار نه مان وله کاته وه که س وکاریان به دواواندا ده گه پین وئو دواویه یان گه یانده چه ند وه زیری ئه و کاتعی ئیران به لام بی سوود بوو... که چی له و کاته وه به تاک تاک لیٹیان دهر باز ده بیت وده گه نه وه ده ست که س وکاریان و واده رده که ویت که دراینه مالان و زوربان کاریان پی بکرتیت ناویان گوپردراوه به شاهیدی هندیک له و مندالنه ی له دواییه دا دهر باز بوون که ده لپن له جییه کی ئیران به کومه ل وپیکه وه له و مندالنه هه یه وزانیری زیاتر له و باره یه وه ده ست کومه لای داکوکی له مافه کانی بنه مالعی شه هیدانی کیمیا بارانی هه له بجه که وتوه .

۶- سوپای ئیران دواو داگیر کردنی هه له بجه ناحیه کانی، سه یرون – خورمال – بیاره – وده ست به سه راگرتنی چه ک وکهل وپه لی سه ریازی ودام وده رگا سه ریازییه کان راسته وخو ده سستی دایه له بن هیثانی شارستانیته له ناو شار وده ورپه ریډا وهه مو فهرانگه وکهل وپهل وئامیژه خزمه تگوزاریه کانی ده ست به سه راگرت وگواستیه وه بو ئیران وله وانه ریژه یه کی زوری له کهل وپهل ومولکی هاوالاتیانی به رکه وت و له خواره وه هندیکیان ده خه ینه پوو:

أ - کارگه ی چاککردنی توتن به هه موو ئامیر وچه ند عه مبار توتنیشه وه .

ب - که ل وپهل و ئامیر وتوتمییللی ۱۱ فهرانگه ی خزمه تگوزاری مده دنی وه ک نه خو شخانه کان، به رید وگواستنه وه، کاره با، ناگرگوزاننده وه ... هند .

ج - ویتستگه ی سه ره کی کاره باه ی قه زای هه له بجه، ۵۵ محاولیه ی کاره با (که بو سیستمی کاره باه ی ئیران به کار نایه ت) زیاتر له ۵۰کم سیمی کاره با، هه موو ستونه کانی کاره با و ته له فونی دهره وه ی شار که به ئاسانی بویان دهره اتوهه .

د - هه موو ئامیر وتوتمییلله کانی فهرانگه ی کشتوکال وشاره وانی که هه ندی شفول و تراکتوری مده دنی ش هه ر به ناوی ئه و فهرانگانه وه بران و نه دوزرانه وه .

سهدان وتوتمییللی هاوالاتیان یان دووکان وئامیژه کانی ناوی بران و نه دوزرانه وه .

ه - گهنم وچوی ئه و ساهلی سنوره که هه مووی دروینه کراو گواستراپه وه بو ئیران وه هندیک له و جوتیارانه ی که به لگه نامه یان هه بوو به مزنده گهنم وچویان بوو گه راندنه وه .

و - کتییخانه ی گشتی هه له بجه ی شه هید که بری (۱۷،۶۰۰) په رتوویکی تیدا بووه .

ز - که ل وپه لی ۲۵ وتابخانه به میز و ته خته ره ش وده فته ر وقه لمعی قوتابینشه وه .

ح - که ل وپهل وئامیری کاره با و فهرش وراخه ری ۲۱ مرگه وت...

دویرمه ده ده می دسه لاتی خویدا، سه رکه شعی و تاونانه ناوخوی و ناوچه یی ونیوده وله تیه کانی که نه نجامی دباوون بونه هوکاري دروست بوونی کوده نگی نیوده وله تی دزی و په لاماردانی تا روخانندی ئه و رژیمه دپنده یه، وه سه رانی ئه و رژیمه له دادگای بالای تاوانه کانی عیراق روویه رووی دادگای کردن و سزای په وای یاسا بونه وه، جچی خویتی نا مازه به وه بکین که له نه نجامی بریاره کانی دادگای بالای تاوانه کان له عیراق دهرکه وت که رژیمه له ناوچسو تاوانی کوزکی (جینوساید) دزی گه لی کورد به گشتی خه لکی بی دسه لاتی هه له بجه وده ورپه ری به تاییه تی نه نجام داوه وله ئاسه واری ئه و بریاره ی دادگاشدا ده بیت قهره بووی زیانه همه جوره کانی ناوچه که وکس ورژیمی نیستی عیراق که خوی له دسه لاتنه کانی نه نجوم مانی نیشتمانی عیراق وحکومتی عیراقی فیدرال و سه روکایه تی کومار ده بینته وه دپنه میراتگری یاسایی حکومتی عیراقی پیشو وه ئهرکی قهره بوو کردنه وه یان ده که ویته سه ر وده بیت به بریاریکی تری دادگای تاییه تمند ئه و قهره بووه دپاری بکرتیت، هه چه نده تا نویسینی ئم ووتاره ش ئه و دسه لاتانه ی عیراق به فرمی له ئاستی ئه و تاوانانه دا وه میراتگر خویان دهر نه خستوه به لام پیویسته له باری نیستادا فشاری همه لایه نه یان له سه ر دروست بکرتیت به مه به سستی پوزش هیثانه وه دواوای لیبورن کردن له گه لی کورد به رامبر له و تاوانانه ی نه نجامدرون، ئه وه ش به مه به سستی زامنکردنی دوویاره نه بوونه وه ی تاوانی کوزکی له دزی گه لی کورد وهه روه ها ده سته به رکردنی قهره بوویه کی گونجاو بوو شاری هه له بجه وکس وکاری قوربانییه کانی که له راستیدا خه لکی ئه و شاره وده ورپه ری به گشتی جوریکن له قوربانی که تائیتستاش ئاسه واری ئه و تاوانه کاره ساتابره به سیمای شار ودانیشتوانییه وه دپاره وگه وره یی قه باره وزیانه همه لایه نه کانی ئه و تاوانه به جوریک بووه له گهل ئه وه ی له ماوه ی زیاتر له ۲۰ سالی هه وله کانی هاوکاری وئاوهدانگرنده وه له لایه ن حکومتی هه ریم وناوهندی وریکخراو و ولاتانی دهره وه ش هیثنا پرؤسه ی ئاوهدانگرنده وه له قوناعی سه ره تایی دایه وشار وگوند وخه لکه کی پیویستی هه نوکه بیان به ئاوهدانگرنده وه ی شارستانی وده رونی هه یه ویلانیک کی گشت گیر ودریژخایه ن به سوود وه رگرتن له نه زمونی ولاتانی کاره ساتابار زامن ده بیت بوو دروست مامه له کردن له گهل ئاسه واره تاله کانی ئه و تاوانه کوزکی.

به رده و بيست و چوار ساله يادي كيميا باراني هه له بجه

نيپراهم هه وراهانس



به بواره جيا جيا كاني نه و دوسيه به مەراسيمانه به و شكله ته قليديه يه له سالاني رابردودا هوكاريك بوون كه نه مانتوانيوه دوسيه به هه له بجه بكه يه نه رشيفيكي دهوله مند و خاوهن ديكمومينيكي به رفرراوان له راستتيدا نه م دوسيه به خوي دهوله مند ه .

به لاهم نه وه نيمه بوين كه نه مانتوانيوه نه ركه كانمان له به رامبه ر نه م دوسيه به يه دا به دريژايي سالاني رابردودو به جي بهينين و مامه له يه كي دروستي له گه ل دا بكه ين .

دوسيه به كيميا باران و خستنه روي به لگه نامه و ديكموميني زيتر له و مەراسيمه دا و هول بدرت سەرنجی زورينه ي ريكخراوه په يوه ندره جيهانيه كان بو به شداري و ناماده بو نيان له مەراسيم دا و به شيوازيكي نوي وه وه زاره تسي كاروباري شه هيدان و ئاواره و نه نفالكراره كاني كوردستان راسته وخو نه ركي به رنامه ريژي و نه نجامداني مەراسيم به شيوه يه كي توكه و به رفرراوان له نه ستو بگريت و كوزفراسسي تاييه ت

بجيه نه دهروه و پيويسته هه ست به وه بكه ين نيمه له به رده م ياده وه ريه كي گه وه ي نيو بزويته وه ي نه ته وه يي گه له كه مان دايين . ليروه ده كرنت بو نه وه ي شكلا و فزوپيكي نوي به خشينه سيما و ناوه روكي مەراسيمي سالي نويمان ده بيت خومان له هيزي سوزگه رايي به دور بخه ين و سوود له پسپوړو كه سايه تي هه مووان وه ريكرين به در له جياوازي ناوچه گه ري . به سوود وه رگرتن له رايوژ و پيشنماره كاني پسپوړه كان نه و كاته ده توانين نه ركه كانمان بو نه نجامداني مەراسيميكي له م شيوه يه دياري بكه ين .

دواجار نه و كاته ي هه ستمان به نه ركه كانمان كرد پيويسته پوه پوي و له لامی نه و پرسياره بيينه وه كه پيمان ده ليت پيويسته چ بكه ين؟ ده بيت نه ركه كانمان له به پوه چوني مەراسيميك بو خستنه روي سيمي پاسسته قينه ي مه زلوميه تي گه له كه مان و خستنه روي واقعيه تي دوزمنكاريبانه ي رتيه ي به عسي ده بيت به چ به رنامه يه كه وه خومان ناماده بكه ين و چون له م مەراسيمه دا په يامه كه مان بگه ينين؟

له كوتاييدا بو نه وه ي توانين به در له شه كلپه تي نه نجامداني مەراسيمه كاني سالاني پيشوتتر ده كرنت مەراسيمي داها توومان به چه ندين سيمياري زانستي له سه ر

شاره؟ ياخود تاچه ند توانراوه له رتي نه م مەراسيمانه وه به لگه نامه و ديكموميني زيتر له سه ر دوسيه ي ناو براو كوزيكرت ه وه و به رفرراوان تريكرت نه م پرسيارانه و ده يان پرسياري ديكي تر كه پيويسته وه لام بدرينه وه بو نه وه ي بتوانين سوود له سالاني رابردوومان وه ريكرين و له سالي داها توودا كه هاوكاته بو يادي بيست و پينج ساله به شيوازيكي نوي و نه كاديما نه نه م تاوانه وه به ير خومان و دنياي بهينينه وه .

نه گه ر به ووردي له ته واوي مەراسيمه كاني نه و بيست و سي ساله ي رابردو بروانين ده گينه نه و راستيه ي سه رجه ميان دوباره بو نه وه بووه ته نها چه ند گوزانكاريه كي شكلي له به نده كاني مەراسيمه كاندا ها تووه .

سالانه چه ند كاتز ميريك بو نه م مەراسيمه ته رخان ده كرنت كه تاييدا چه ند ووتار و به ره مه ي موزيكي نمايش ده كرنت، نه كه ر به هه له دا نه چوويم ته واوي نه وسا لانه نه م چه ند كاتز ميره به شيوه ي فره رمي به مەراسيمه كه وه ناسراوه راسته سالانه له كاته كاني دواتر دا چه ن به ره ميكي هونه ري نيشان ده دريت به لام نه مانه زيتر چه شني له په راويزي مەراسيمه كه دان . به به رحال بوله مه وبه دوا نيتر كاتي نه وه ها تووه له م خولگه ته قليديه

پاش نه نجامداني تاواني هيزي به عسيه عيراقيه كان به چه كي كيمياوي بو سه ر شاري هه له بجه وقه تلوعامكردي دانيشتوانه كه ي و خاپوركردن و ويوانكردي شاره كه له (١٩٨٨/٣/١٦) وه ك وه به ره يه نانه وه بو ريزگرتن له گياني قورباناني نه م تاوانه وه كه نه ريتيك سالانه له شاري هه له بجه و زوريه ي شاره كاني كوردستان و ژماره يه ك له و ولاتاني دنيا مەراسيم بو نه م ياده به ريوه ده چيت .

نه مسال واته سالي (٢٠١٢) و بيست و سي سال به سه ر نه نجامداني نه م تاوانه دا تييه ريوه و له م سالدا بيست و چوار وه م مەراسيم بو نه م ياده وه ريه به ريوه ده چيت . له ئيستاشدا هه له بجه يه كان به تاييه ت له شاره كه ياندا خويان بو نه نجامداني مەراسيمي ياده وه ريبان خويان ناماده ده كه ن .

نه وه ي مه به ستي منه له چوارچيوه ي نه م نوسينه ماندا بيخه مه پوه له م چه ند پرسياروه ده مه ويت ده ست پييكه م ئايا به دريژايي نه م بيست و سي ساله مەراسيمه كان و نه نجامدانان چ جياوازيه كيان هه بووه؟ يان بابليين توانراوه هه ول بدرت شكله ته قليدي و كلاسيكيه كه ي مەراسيم بو شيوازيكي ديكي بگوزرنيته وه؟ ئايا توانراوه مەراسيميك بكرنته هوكاريك بو ده وله مندكردي دوسيه ي نه م

سالاني ٢٠٠٢ دامه زرا وه ك يه كه مين دادگا كه له توانيدا بو هه موو نه واني به تاواني كومه لكوژي و تاوانه كاني دژ به مرقا يه تي و تاواني جهنگ تاوانبار كرابوون دادگا بكات كاري نه م دادگاييه ته واو كاريه چون نه و به ته نها ناتواني هيج كه يسك بچوليئي يا كاري له سه ر بكات نه گه ر دادگاي نيشتماني ويستي له سه ر نه بيت يا داواكاري نه بيت دژ به و كه يسانه . كه واته كاري نه م دادگاييه به راهي نيه و ده كه وپته دوا هه نكاوه كاني ته ماشا كردن له

دادگاي تاواني نيو دهوله تي (ياساي روما)

كوردستان مدهد سعید

تاييه ته ندي مه ريمايه تي له كاتي گفتوگوي ياساي رومادا زوريك له ولاتاني نه ندام هه ولي به نيوده وله تي كردني برياره كان دادگايان دا به به هوي پابه ند نه بوني ولاته يه كرتووه كاني نه مريكاوه به برياره كاني دادگاوه هه موو هه ولگان بي نه نجامانه وه . بويه دواتر گه يشتنه نه و نه نجامه ي دادگا ده سه لاته كاني به پي نه م كه شه دياري كراوه به كار بهيني نه گه ر تاوانكار نه ندامي يه كي له ولاتاني نه ندام بوو (يا نه گه ر نه و ولاته ره زامه ندي نيشاندا له سه ر سزا داني

*نه گه ر تاواني رووداو له سه ر خاكي يه كي له ولاتاني نه ندام رويدا بوو (يا نه گه ر ولاتي تاوان له سه ر روداو ريگه ي دا كه له تاوانه كه بكوژرته وه) نه گه ر كه يسه كه له لايه ن مجلسي ناسايشه وه ره وانه ي كرا تاييه ت مهندي كاتي نه م دادگايه ده توانيت به دودا چون بو نه و كه يسانه بكات كه له دووي ٢٠٠٢ هوه روويانداوه بو نه و ولاتانه ي كه نه ندامي دادگان، به لام سه رباهت به و ولاتانه ي كه هيشتا نه بونه ته نه ندام له كاتي به نه ندام بوونه وه به دودا چون بو تاوانه كانيان ده كرنت .

كه له ياساي رومادا به رووني ريگري لي لي كراوه . كه خوي له هه لكو تانه سه ري به شيوه يه كي به ر بلاو يا به نامه ريژ كراو بو سه ر هه كومه ليكي سقيل و كاري كوشتني به مه به ست و له ناو بردن و ده ست دريژي كردنه سه ر و به كويله كردني ره گه زي و دور خستنه وه و گواستنه وه ي زوره ملي و تاواني جياوازي ره گه زي يا هه ر جوركي تري تاوان كه بو له ناو بردني به كومه ل نه نجام بدرت هه روه ها تاوانه كاني دژه مرقا يه تي به بي گويدان به نه وه ي له كاتي ناشتي يان جهنگدا رووي داوه وه ك يه ك رويه رووي سزا ده بنه وه

تاواني جهنگ مه به ست لي پيشيل كردني بريانامه كاني جنفي ١٩٤٩ له به ر نه وه ي له ماوه ي رابردودا زور تيرين تاوان له ناو سنوري دهوله تاندا رويداوه بويه به ناشكرا نه وه روون كرايه و كه هه ر كاريك پيشيكاري بنده كاني جنيف بكات له ده روه يا ناوه وه ي ولات هه مان سزاي رويه روو ده كرنته وه

تاواني ده ست دريژي كردنه سه ر هيشتا بنه ماو به نده كاني تاييه ت به م كه يسه روون نه كراوه ته وه

برياري ده ستگر كردني ده ركردوه و دو كه سيشي له لاي خوي هيشتو ته وه كه چاوه رواني دادگايي كردن ده كن

بارگاي سه ره كي نه م ريكخراوه له هولنده يه به لام ده ستي به هه ر كوييه ك ده گات كه بيه وي به لام ده بي جياوازي له گه ل دادگاي عه دلي نيوده وله تييدا بكرنت كه هه ولي چاره سه ر كردني ناريشه ي نيوان ولاتان نه دات و باليكي سه ر به نه ته وه يه كرتووه كانه كه دور ريكخراويي ته واو جياوازي

داواكاري گشتي نه م ريكخراوه به ريژ (لويس مورتينو ثوكامبو) تاييه ت مهندي كاني نه م دادگايه تاييه ت مهندي بابه تي نه و تاوانانه ي ده چه نه ژير تاييه ت مهندي كاني دادگاي تاواني نيوده وله تي نه مانه ن

تاواني كوكزي (الاباده الجماعية) مه به ست لي هه ر كاريكي تاييه ت له ياساي رومادا (وه كوشتن هوكاري بوون به مايه ي نازاري زور) ده كرنت به مه به ستي پاك تاو كردني گروپيكي نه ته وه يي يا نيتني يا ثابني . به خواستي له ناو بردني گشت يا به شيكيان

تاواني دژه مرقا يه تي واتاي به دروستي هه موو نه و كارانه يه

ده كوژن . دادگاي تاوانه كاني نيوده وله تي يه كه مين دادگايه كه كه له سه ر ناستي نيوده وله تي لايه نگر ي ليده كرنت بو به داگا گه ياندي هه موو نه وانه ي تاواني دژه مرقا يه تيان نه نجام داوه

ژماره ي نه و ولاتانه ي كه واژوو ياساي دامه زاندي نه و ياسا يه يان كردوه تاكو سالي ٢٠٠٧ يه گه يشته ١٠٥ ولات هه روه ها ٤١ ولاتي تريش واژويان له سه ري كرد به لام دواتر پشت راستي واژوه كه يان نه كرده وه . نه م دادگايه له لايه ن ولاتاني وه ك چين و هيند و نه مريكا و روسياوه ره خنه كراوه له رووي دارايي و فه رمان به رانيه وه نه مانه له و ولاتانه ن كه ريگه له واژوو كردني به نده كاني نه و دادگايه ده گرن

داگاي تاوانه كان يه كه يه كي سه ره بخويه له نه ته وه يه كرتووه كان . به لام ريكه وتن نامه يه له نيوان نه و دوو ريكخراوه دا هه يه چو تيه تي ريكخستني كاره كانيان ريك ده خات له رووي ياسا يه وه

مه كه مه ي جينائي ورده كاري له چوار كه يسدا ده ست پيكر دوه له وانه : ئوگه ندي ا و كوژنگوي ديموركراتي و كوماري نه فريقاي ناوه راست و دارفور هه روه ها ٩

سالاني ٢٠٠٢ دامه زرا وه ك يه كه مين دادگا كه له توانيدا بو هه موو نه واني به تاواني كومه لكوژي و تاوانه كاني دژ به مرقا يه تي و تاواني جهنگ تاوانبار كرابوون دادگا بكات كاري نه م دادگاييه ته واو كاريه چون نه و به ته نها ناتواني هيج كه يسك بچوليئي يا كاري له سه ر بكات نه گه ر دادگاي نيشتماني ويستي له سه ر نه بيت يا داواكاري نه بيت دژ به و كه يسانه . كه واته كاري نه م دادگاييه به راهي نيه و ده كه وپته دوا هه نكاوه كاني ته ماشا كردن له



له هه له بجه .. بهردهوامی به ژيان ددهین .

حکومهتی هه ریمی کوردستان
وهزارهتی کاروباری شههیدان و نه نفالکراوان
به چاودیری قایقامیهتی قهزای هه له بجه

بسیارو حواره میں

سالیادی
کیمیابارانی
هه له بجه ی
شه هید



24th Anniversary of Halabja Chemical Bombardment

سه ر نووسه ر

زایر زهنگه نه

٠٧٧٠١٩٩٥٩٠٦

Zangana_z@yahoo.co.uk

به ر یوه به رانی نووسین

هینن حه سیب

٠٧٧٠١٢٠٦٩١٢

hemin_h87@yahoo.com

دهسته ی نووسه ران

سۆران مامه حه مه (فه خری)

یئدریس حاجی سه عید

شوان موحسن

حهمه سه عید زهنگه

دیمن محهمه د نوری

حهمه زه قاسم

تایپ

نومید جاف

دلیر ره فیق

نه خشه سازی

نه نجام سه عید

خاوه نی نیجتیاز

عه لی مه حمود